

TØNDER
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af husdyrbrug

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	3
2	AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
3	VILKÅR	5
	3.1. GRUNDFORHOLD	5
	3.1.1. Generelle forhold	5
	3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG	6
	3.2.1. Stalde og anlæg	6
	3.2.2. Landskabelige hensyn	6
	3.2.3. Energiforbrug	7
	3.2.4. Vandforbrug	7
	3.2.5. Affald	7
	3.2.6. Management og egenkontrol	8
	3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
	3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	8
	3.3.2. Spildevand	9
	3.3.3. Transport	9
	3.3.4. Driftsforstyrrelser og uheld	9
	3.3.5. Støj	10
	3.3.6. Skadedyr	10
	3.3.7. Kemikalier og pesticider	11
	3.3.8. Olie og brændstof	11
	3.3.9. Ensilage	11
	3.3.10. Foder	11
	3.3.11. Lys	11
	3.3.12. Husdyrbrugets ophør	11
	3.3.13. Ammoniak	12
	3.3.14. Støv	12
	3.4. HUSDYRBRUGETS AREALER	12
	3.4.1. Udbringningsarealer	12
	3.4.2. Afsætning af husdyrgødning til aftalearealer	12
	3.4.3. Anden afsætning af husdyrgødning	13
	3.5. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER	13
4	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
	4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG	14
	4.1.1. Stald og anlæg	14
	4.1.2. Lokalisering og afstandskrav	19
	4.1.3. Landskabelige hensyn	20
	4.1.4. Energiforbrug	22
	4.1.5. Vandforbrug	23
	4.1.6. Døde dyr	24
	4.1.7. Affald	24
	4.1.8. Management og egenkontrol	25
	4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	26
	4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	26
	4.2.2. Spildevand	27
	4.2.3. Transport	28
	4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld	29
	4.2.5. Støj	30

4.2.6.	Skadedyr	30
4.2.7.	Kemikalier og pesticider	31
4.2.8.	Olie og brændstof	31
4.2.9.	Ensilage.....	32
4.2.10.	Foder	32
4.2.11.	Lys	33
4.2.12.	Husdyrbrugets ophør	33
4.2.13.	Ammoniak	33
4.2.14.	Lugt	38
4.2.15.	Støv.....	39
4.3.	HUSDYRBRUGETS AREALER	39
4.3.1.	Udbringningsarealer	39
4.3.2.	Aftalearealer	40
4.3.3.	Årlige mængder af husdyrgødning	40
4.4.	BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER.....	41
4.4.1.	Beskyttet natur indenfor udbringningsarealer og aftalearealer	41
4.4.2.	Bilag I-arter	42
4.4.3.	Bilag IV-arter	43
4.5.	NITRAT OG FOSFOR	46
4.5.1.	Nitrat og fosfor til vandløb og søer	46
4.5.2.	Nitrat til Vadehavet fra udbringningsarealer.....	48
4.5.3.	Nitrat til Vadehavet fra aftalearealer	53
4.5.4.	Nitrat til grundvand.....	54
4.5.5.	Fosfor til Vadehavet	54
4.6.	GENER FRA UDBRINGNING	56
4.7.	ALTERNATIVE MULIGHEDER	57
5	HØRINGER.....	58
6	KLAGE VEJLEDNING.....	59
7	BILAG	60
8	REFERENCER	61

1 INDLEDNING

Niels S. B. Schmidt har den 27. november 2015 søgt om godkendelse efter § 12 i husdyrloven til udvidelse og ændring af dyreholdet i eksisterende bygninger på Bovlund Bjergvej 29 og 31, 6535 Branderup J. Idet der er væsentlig driftsmæssig sammenhæng mellem de to ejendomme, som desuden ligger så tæt, at det vanskeligt at adskille lugt, støj og transport på den enkelte ejendom vurderes det, at der kan gives én samlet godkendelse.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen nr. 82920, (version 5) og fiktivt skema nr. 82921 (version 2) med tilhørende bilag samt supplerende oplysninger modtaget ved behandling af sagen.

Husdyrbruget på Bovlund Bjergvej 29 og 31 ejes og drives af Niels S. B. Schmidt, som også er kontaktpersonen. Husdyrbruget på Bovlund Bjergvej 29 og 31 er den 15. december 2009 miljøgodkendt efter § 11 i husdyrloven.

Den 21. marts 2014 er der givet accept til etablering af en ensilageplads, et tørfoderlager og en velfærdsstald.

Godkendelsen fra 2009 og accept til ensilageplads, tørfoderlager og velfærdsstald fra 2014 er udnyttet.

Den aktuelle ansøgning om godkendelse vedrører udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygninger fra 258,45 DE til 306,79 DE kvæg.

Kontaktoplysninger:

Navn: Niels S. B. Schmidt

Adresse: Bovlund Bjergvej 31, 6535 Branderup J.

Tlf.: 74 83 51 91

Mobil: 20 93 01 91

Bedriftsoplysninger:

Navn: Lautrupgård og Bøttcher

CVR: 12218400

CHR: 51193

Miljørådgiver, Sønderjysk Landboforening: Birgitte Madsen
Sagsbehandler, Tønder Kommune: Christence R. Andersen og Eva Folke
Kvalitetssikring, Tønder Kommune: Peder Key Jensen

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Husdyrproduktion:

Udvidelse og ændring fra 258,45 dyreenheder (DE) til 306,79 DE kvæg.

Nudrift:

125 malkekøer, 104 kvier (6-26 mdr.), 32 småkalve (0-6 mdr.), 63 tyre (40-220 kg), 96 tyre (220-380 kg) og 33 tyre (80-220 kg).

Ansøgt drift:

165 malkekøer, 165 kvier (0-23 mdr.) og 83 tyrekalve (40-60 kg).

Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold på 165 malkekøer (årsdyr, tung race) (11.000 EKM), 43 småkalve (årsdyr, tung race, 0-6 mdr.) og 122 kvier og stude (årsdyr, tung race, 6-26 mdr.) samt årligt 83 tyrekalve (tung race, 0-6 mdr.) i alt svarende til 306,79 DE.

Projekterede anlæg:

Der bygges ikke nye anlæg. Der etableres teltoverdækning på eksisterende 1.500 m³ gyllebeholder.

Udbringningsarealer:

95,56 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning fra 219,74 DE kvæg pr. år.

Afsætning af husdyrgødning:

Afsætning af årligt mindst 87,05 DE kvæggylle til udbringning på mindst 62,2 ha aftalearealer.

Godkendelsen er meddelt efter § 12 i husdyrloven¹.

Vi vurderer i kapitel 4, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med omgivelserne, og at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget ved at anvende den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning med tilhørende miljøredegørelse og efterlever vilkårene i kapitel 3.

Vi har vurderet at projektet ikke kan påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægger plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter. Vurderingen er foretaget efter §§ 7 og 11 i habitatbekendtgørelsen².

Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være overholdt når godkendelsen tages i brug.

Husdyrbruget skal leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagevejledning fremgår af kapitel 6.

Christence R. Andersen

Miljømedarbejder

Tønder, den 15. februar 2017

3 VILKÅR

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3.1. GRUNDFORHOLD

3.1.1. Generelle forhold

3.1.1.1. Denne godkendelse bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen er udnyttet når bygge- og anlægsarbejder eller når udvidelsen eller ændringen af dyreholdet er påbegyndt. Dog med den forudsætning at den udnyttelse som er påbegyndt, færdiggøres i et rimeligt tempo, hvilket normalt vil sige at den skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.

3.1.1.2. Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold på 165 malkekøer (årsdyr, tung race) (11.000 EKM), 43 småkalve (årsdyr, tung race, 0-6 mdr.) og 122 kvier og stude (årsdyr, tung race, 6-26 mdr.) samt årligt 83 tyrekalve (tung race, 0-6 mdr.).

Dyrene skal opstaldes om anført i tabellen og i henhold til situationsplanen i bilag 1 og som vist på figur 1:

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Tidl. Kostald	Sengestald med spalter	Kvier (12-23 mdr.)	79	38,89
3	Gold+kælvning	Dybstrøelse	Malkekøer (11.000 EKM)	20	29,08
4	Fedekalvestald	Dybstrøelse+kort ædeplads med fast gulv	Kvier (6-12 mdr)	43	15,31
5	Kalve-vogne	Dybstrøelse	Småkalve (0-2 mdr.)	14	3,31
			Tyrekalve (40-60 kg, 4 stipladser)	83	1,08
6	Tyre+kvier	Dybstrøelse+kort ædeplads med fast gulv	Småkalve (2-6 mdr.)	29	8,31
7	Ny velfærdsstald	Fast gulv med 2% hældning og skraber	Malkekøer (11.000 EKM)	117	170,09
7	Ny velfærdsstald	Dybstrøelse+lang ædeplads med fast gulv	Malkekøer (11.000 EKM)	28	40,71
I alt					306,79

Tabel til situationsplan på figur 1.

Figur 1. Situationsplan.

Der tillades afvigelser i afgangsalder for småkalve og kvier/stude, så længe det maksimale antal DE pr. staldafsnit ikke overskrides.

- 3.1.1.3. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer og vilkår, der fremgår af godkendelsen.
- 3.1.1.4. Dyreholdet må ikke udvides, inden der er etableret følgende teknologier:
  - Teltoverdækning på gyllebeholder beliggende på Bovlund Bjergvej 31 (1.500 m³), jf. vilkår 3.2.1.1.

3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Stalde og anlæg

- 3.2.1.1. Der skal etableres teltoverdækning på gyllebeholder beliggende på Bovlund Bjergvej 29 (1.500 m³).

3.2.2. Landskabelige hensyn

- 3.2.2.1. Teltoverdækningen på gyllebeholderen beliggende på Bovlund Bjergvej 29 (1.500 m³) skal være i grå farve og ikke reflekterende materiale.
- 3.2.2.2. Den nuværende beplantning ved gyllebeholderen, der skal teltoverdækkes, se vilkår 3.3.1.1 m.fl., skal bibeholdes og vedligeholdes, se figur 2 nedenfor. Kan vilkåret ikke efterleves, skal der etableres og vedligeholdes anden afskærmende beplantning der som minimum har samme grad af afskærmning som den nuværende.

Figur 2. Grøn markering af beplantning, der skal bibeholdes og vedligeholdes.

3.2.3. Energiforbrug

- 3.2.3.1. Mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt. Nævnte skal fremgå af egenkontrol-journalen.
- 3.2.3.2. Der skal foretages en årlig opgørelse af virksomhedens forbrug af el og olie.
- 3.2.3.3. Der skal foretages et energieftersyn på ejendommen, hvor de energikrævende processer gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder evt. konkrete energibesparende forslag. En kopi af rapporten skal sendes til kommunen senest den 1. august 2017.

3.2.4. Vandforbrug

- 3.2.4.1. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
- 3.2.4.2. Der skal installeres vandur og foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug, såsom dyrenes drikkevand og vand til vask af stalde.

3.2.5. Affald

- 3.2.5.1. Spildolie og andet flydende farligt affald, skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke som skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
- 3.2.5.2. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

3.2.6. Management og egenkontrol

3.2.6.1. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.

3.2.6.2. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Dyreholdets størrelse (årsproduktion).
- Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
- Service på mælkekøleanlæg
- Placering af markstakke med ensilage
- Registrering af eventuelle skader og reparationer på den faste overdækning af gyllebeholderen med angivelse af årsag og varighed
- Drift af og service på skrabere i velfærdsstalden. Enhver form for driftstop skal noteres i driftsjournalen med angivelse af varighed og årsag.
- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne.
- For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:
  - Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke

3.2.6.3. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

Flydende husdyrgødning

3.3.1.1. Der skal etableres teltoverdækning med indvendigt skørt* på den eksisterende gyllebeholder på 1.500 m³ beliggende på Bovlund Bjergvej 29 (se situationsplan bilag 1 og tilhørende skema i bilag 1).

*Indvendigt skørt: Skal sikre beholderen mod indvendig korrosion.

Teltoverdækning på beholder på Bovlund Bjergvej 29 skal være etableret inden dyreholdet udvides.

3.3.1.2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

3.3.1.3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

3.3.1.4. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

3.3.1.5. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn. Hvis der forekommer spild skal det straks opsamles. Se endvidere vilkår 3.3.3.1 der omhandler transport af husdyrgødning.

3.3.1.6. Gyllebeholderne på Bovlund Bjergvej 29 og 31 må ikke omrøres på lørdage, søn- og helligdage.

Dybstrøelse

3.3.1.7. Der må årligt maksimalt lægges i alt 20 % af den producerede dybstrøelse i markstak og på møddingsplads.

3.3.1.8. Andelen af dybstrøelse, der skal udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (sort jord) fra dybstrøelsesstalde, se tabel på side 5, skal som minimum være 80 %.

3.3.2. Spildevand

3.3.2.1. Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Vask af sprøjte skal foregå efter gældende regler.

3.3.3. Transport

3.3.3.1. Der må ikke transporteres gylle og anden husdyrgødning til eller fra ejendommene på Bovlund Bjergvej 29 og 31 på lørdage samt søn- og helligdage.

3.3.4. Driftsforstyrrelser og uheld

3.3.4.1. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.

3.3.4.2. Der skal udarbejdes en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
Bilag over husdyrbruget med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

3.3.4.3. Beredskabsplanen skal indsendes til Tønder Kommune senest 1. april 2017.

3.3.4.4. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 15 m fra gyllebeholdere og ensilagepladser, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle/ensilagesaft til drænsystemet.

3.3.4.5. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende skal det opbevares i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område hvor beholderne står, skal udformes så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

3.3.5. Støj

3.3.5.1. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

3.3.6. Skadedyr

3.3.6.1. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer for skadedyrsbekæmpelse fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

3.3.6.2. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

3.3.7. Kemikalier og pesticider

3.3.7.1. Kemikalier og pesticider skal opbevares efter gældende regler, indendørs på fast bund uden afløb i maskinhus på Bovlund Bjergvej 29.

- 3.3.7.2. Påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og minimum 25 m fra boring.
- 3.3.8. Olie og brændstof
- 3.3.8.1. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
- 3.3.8.2. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.
- 3.3.9. Ensilage
- 3.3.9.1. Ensilagepladserne må ikke anvendes til opbevaring af husdyrgødning.
- 3.3.9.2. Markstakke med ensilage skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelse.
- 3.3.9.3. Markstakke med ensilage må ikke placeres samme sted hvert år. Der skal gå mindst 5 år, før ensilagen må placeres samme sted.
- 3.3.9.4. Ensilagestakke skal overholde de samme afstandskrav som ensilageopbevaringsanlæg.
- 3.3.10. Foder
- 3.3.10.1. Totalrationen for malkekøer inklusive opdræt skal bestå af minimum 25 % græsmarksafgrøder (græs, græsensilage, hø eller grønpiller) i gennemsnit på årsbasis. Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner/foderkontrol og skal opbevares i 5 år.
- 3.3.11. Lys
- 3.3.11.1. Udendørs lys skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 6, dog må der være tændt lys omkring ud-/indleveringsramper i forbindelse med ud-/indlevering.
- 3.3.12. Husdyrbrugets ophør
- 3.3.12.1. Ved husdyrbrugets ophør ryddes ejendommen for husdyrgødning, affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 3.3.12.2. Ejendommens bygninger skal rengøres.
- 3.3.13. Ammoniak
- 3.3.13.1. Gyllebeholderen på 1.500 m³ (Bovlund Bjergvej 29) skal forsynes med fast overdækning, se i øvrigt vilkår i afsnit 3.3.1.

- 3.3.13.2. I velfærdsstalden (opført 2014) med fast gulv og 2 % fald mod dræn i midten skal der foretages skrabninger af gangarealet mindst hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer.
- 3.3.13.3. På staldarealer med dybstrøelse skal der bruges rigeligt med strøelse, samt foregå en passende udskiftning af strøelse, således at der sikres en tør overflade på gødningsmatten.
- 3.3.13.4. 80 % af dybstrøelsen skal køres direkte ud fra stald og pløjes ned, se i øvrigt vilkår i afsnit 3.3.1.
- 3.3.14. Støv
- 3.3.14.1. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

3.4. HUSDYRBRUGETS AREALER

3.4.1. Udbringningsarealer

- 3.4.1.1. Husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer, der må anvendes til udbringning af husdyrgødning, er vist som "udbringningsarealer" på bilag 2.
- 3.4.1.2. Der må ikke udbringes husdyrgødning på andre ejede og forpagtede udbringningsarealer, før miljømyndigheden har givet accept eller godkendelse hertil. Se vilkår 3.4.3.1.
- 3.4.1.3. Der må på de ejede og forpagtede udbringningsarealer maksimalt udbringes i gennemsnit 2,3 DE/ha/år husdyrgødning fra kvæg med den sammensætning og det indhold af kvælstof og fosfor, der fremgår af ansøgningens gødningsregnskab, se bilag 5.
- 3.4.1.4. De ejede og forpagtede udbringningsarealer må ikke uden miljømyndighedens forudgående accept eller godkendelse tilføres anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald til jordbrugsformål.

3.4.2. Afsætning af husdyrgødning til aftalearealer

- 3.4.2.1. Hvis der produceres mere husdyrgødning, end der kan udbringes på husdyrbrugets udbringningsarealer, jf. vilkår 3.4.1.3, skal den overskydende mængde husdyrgødning afsættes til udbringning på aftalearealerne, der er vist på bilag 2.
- 3.4.2.2. Der må kun afsættes husdyrgødning til udbringning på aftalearealerne, så længe disse arealer er drevet økologisk.
- 3.4.2.3. Der må ikke uden miljømyndighedens forudgående accept eller godkendelse afsættes husdyrgødning til udbringning på andre aftalearealer, end aftalearealerne, der er vist på bilag 2. Se vilkår 3.4.3.1.

3.4.3. Anden afsætning af husdyrgødning

- 3.4.3.1. Udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealer og afsætning af husdyrgødning til udbringning på aftalearealer kan helt eller delvist erstattes af afsætning til godkendt biogasanlæg, forudsat at miljømyndigheden giver accept eller godkendelse hertil.

3.5. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

- 3.5.1.1. Der stilles ingen vilkår.

4 MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDERING

4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Denne godkendelse bygger på oplysningerne i den elektroniske ansøgning nr. 82920, version 5 med tilhørende bilag. Til beregning af det generelle ammoniakreduktionskrav for selve udvidelsen af dyreholdet er anvendt det "fiktive" ansøgningssskema nr. 82921 version 2. Skema 82920 er anvendt til beregning af ammoniaknedfald på naturområder.

4.1.1. Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående skemaer samt af situationsplanen i bilag 1.

Tilladt dyrehold før miljøgodkendelse efter ny husdyrlov (skema 2653 og 82920)

Nr.	Staldafsnit Navn og kode	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Kostald KvMa08	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, stor race (10.120 EKM)	98	135,47
2	Kvier – fuldspalter KvKs15	Spaltegulvbokse	Kvie/stud, stor race (6 – 27 mdr.) Udegående 6 mdr. uden for udbringningsarealet	83	39,52
3	Gold+kælvning KvMa09	Dybstrøelse hele arealet	Malkekøer, stor race (10.120 EKM)	10	13,82
4	Fedekalvestald KvUt04	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Ungtyre, tung race (220 – 380 kg)	49	9,14
5	Kalvevogne KvTk01	Dybstrøelse hele arealet	Tyrekalv, tung race (40-80 kg)	49	1,28
5	Kalvevogne KvSm01	Dybstrøelse hele arealet	Småkalv, tung race (0-2 mdr.)	8	1,89
6	Tyre + kvier KvTk02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Tyrekalve, tung race (80 – 220 kg)	49	4,48
6	Tyre + kvier KvSm02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Småkalv, tung race (2-6 mdr.)	16	4,59
I alt					210,19

Tilladt dyrehold ifølge miljøgodkendelse § 11 af 15. december 2009 (skema 2653) og ifølge skema 82921 for beregning af DE

Nr.	Staldafsnit Navn og kode	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Kostald KvMa08	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, stor race	111	153,44
2	Kvier – fuldspalter KvKs15	Spaltegulvbokse	Kvie/stud, stor race (6 – 27 mdr.) Udegående 6 mdr. uden for udbringningsarealet	104	48,70
3	Gold+kælvning KvMa09	Dybstrøelse hele arealet	Malkekøer, stor race	14	19,35
4	Fedekalvestald KvUt04	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Tyrekalv, tung race (220-380 kg)	96	17,90
4	Fedekalvestald KvTk02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Tyrekalv, tung race (80-220 kg)	33	3,02
5	Kalvevogne KvTk01	Dybstrøelse hele arealet	Tyrekalv, tung race (40-80 kg)	63	1,65
5	Kalvevogne KvSm01	Dybstrøelse hele arealet	Småkalv, tung race (0-2 mdr.)	11	2,60
6	Tyre + kvier KvTk02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Tyrekalve, tung race (80 – 220 kg)	63	5,76
6	Tyre + kvier KvSm02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Småkalv, tung race (2-6 mdr.)	21	6,02
I alt					258,45

Ansøgt dyrehold ifølge ansøgning om miljøgodkendelse § 12 af 24. november 2016 (Skema 82920 version 5)

Nr.	Staldafsnit Navn og kode	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Kostald KVKs08	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Kvie/stud, tung race (12-23 mdr.)	79	38,89
2	Kvier – fuldspalter	nedrevet		-	-
3	Gold+kælvning KvMa09	Dybstrøelse hele arealet	Malkekøer, tung race (11.000 EKM)	20	29,08
4	Fedekalvestald KvKs10	Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	Kvie/stud, tung race (6-12 mdr.)	43	15,31
5	Kalvevogne KvTk01	Dybstrøelse hele arealet	Tyrekalv, tung race (40-60 kg)	83	1,08
5	Kalvevogne KvSm01	Dybstrøelse hele arealet	Småkalv, tung race (0-2 mdr.)	14	3,31
6	Tyre + kvier	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast	Småkalv, tung race (2-6 mdr.)	29	8,31

	KvSm02	gulv			
7a	Velfærd – afsnit med senge (NY) KvMa05	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Malkekøer, tung race (11.000 EKM)	117	170,09
7b	Velfærd – afsnit med dybstrøelse (NY) KvMa10	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Malkekøer, tung race (11.000 EKM)	28	40,71
I alt					306,79

Figur 3. Situationsplan.

Vurdering

Der vil ske en gradvis overgang fra den nuværende produktion af slagtekalve til udvidelsen af ko-antallet.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning bortset fra overdækning af en gyllebeholder. Siden godkendelsen i 2009 er der opført en ny velfærdsstald. Produktionen optimeres i de eksisterende bygninger og i ny velfærdsstald opført i 2014.

Der er stillet vilkår om overholdelse af et emissionsniveau svarende til hvad Tønder Kommune vurderer som BAT for ejendommen Bovlundbjergvej 29 og 31, se afsnit nedenfor samt afsnit 4.2.12 vedrørende ammoniak. Beregningerne fremgår af ansøgningen i bilag 5.

BAT-niveau

Stald 1+3 – kostald (1) samt gold og kælvningsstald (3)

Den gamle kostald er en sengestald med spalter. I stalden skal der fremover være kvier (12-23 mdr.) på spalter samt goldkøer og kælvende dyr på dybstrøelse. Stalden er opført i 1977. Tønder Kommune vurderer, at etablering af spalteskraber i stald 1 ikke er økonomisk proportionalt med miljøgevinsten, idet omkostninger til en spalteskraber til 79 kvier i stalden vil overstige 100 kr. pr sparet kg N. Da gangarealet med spalter er meget smalt er det heller ikke muligt at etablere skraber i denne stald.

For de eksisterende stalde er emissionsniveauet fastlagt ud fra de vejledende grænseværdier for staldsystemer der ikke skal renoveres.

Stald 5 – Kalvevogne

Der er tale om småkalve. Af hensyn til lovgivningen på området og dyrevelfærd går kalvene på dybstrøelse. Der er på nuværende tidspunkt ikke et anvendeligt alternativ til dybstrøelse, hvorfor det vurderes at være BAT.

Stald 4+6 – Fedekalvestald (4) samt tyre og kviestald (6)

Staldene er opført i henholdsvis 1993 og 1906 (renoveret i 1991). Der er tale om en eksisterende stalde, som er indrettet med dybstrøelse og kort ædeplads med fast gulv.

For de eksisterende stalde er emissionsniveauet fastlagt ud fra de vejledende grænseværdier for staldsystemer der ikke skal renoveres.

Stald 7 – Velfærdsstald

I stalden skal der gå malkekøer. Stalden er 68 x 21 meter. Størstedelen af stalden er etableret som sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrab hver anden time hvilket er BAT for nye stalde. Derudover er der et område på ca. 375 m² med dybstrøelse til sygebokse og kælvninger. Stalden er opført i 2014.

Generelt om stalde med dybstrøelse/strøelse

BAT er at bruge rigeligt med strøelse, samt en passende udskiftning af strøelse, således at der sikres en tør overflade på gødningsmåtten. For at sikre at BAT-niveauet opnås, stilles derfor vilkår 3.3.13.4.

Beregning af BAT-niveau

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 1931,86 kg N/år ud fra "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" – beregningen fremgår af bilag 5.

BAT-redegørelse

Ansøgeren har benyttet følgende tiltag for at opnå BAT-niveau:

- BAT-gulve i velfærdsstald (fast gulv, 2% hældning og skrab hver anden time)
- Overdækning af gyllebeholder på 1.525 m³
- Direkte udbringning af 80 % dybstrøelse

Det fremgår af ansøgningen at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 2013,5 kg N/år.

Fravalg af BAT

Fravalg - Forsuring

Der installeres ikke forsuringsanlæg, idet der er tale om en staldtype uden kanaler. Der vil, derfor kun kunne opnås en reduktion i ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen svarende til ca. 1 %. Det er dermed ikke rentabelt at installere forsuringsanlæg.

Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsuringsanlæg opgjort til min. 20.000 kWh, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten.

Fravalg - Gyllekøling

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark, der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde. Derfor fravælges gyllekøling i staldene på ejendommen.

Fravalg - Foderkorrektio

Det er ikke anvendeligt at ændre på mængden af råprotein i foderet til malkekøerne, da ansøger ønsker at køerne så vidt muligt kommer på græs i sommermånederne. Når køernes foder delvis er frisk græs, er det svært at styre proteinindholdet i foderrationen.

BAT-vurdering

Emissionen fra anlægget er således ca. 82 kg N/år mere end BAT niveauet. Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at anlægget tilnærmelsesvis lever op til BAT mht. ammoniakreduktion og at der ikke er behov for yderligere tiltag til at reducere ammoniakemissionen.

For at sikre at BAT-niveauet overholdes er der stillet vilkår til fastholdelse af ammoniakreducerende teknikker som f.eks. overdækning af gyllebeholder og direkte udkørsel af dybstrøelse.

4.1.2. Lokalisering og afstandskrav

Generelle lokaliseringsskrav jf. § 6 i husdyrloven

Afstand fra staldanlæg til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Agerskov By)	ca. 2,5 km (N)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Agerskov Ungdomsskole)	ca. 2,5 km (N)
Nærmeste nabobeboelse er (Bovlundbjergvej 30)	ca. 67 m (S)

Afstandskravene i husdyrlovens § 6 for staldanlæggene er overholdt.

Der er 40 m fra eksisterende gyllebeholder på Bovlund Bjergvej 29 til nabobeboelsen på Bovlund Bjergvej 30 syd for ejendommen. Gyllebeholderen overholder således ikke afstandskravet på 50 m til nabobeboelse og der må ikke ske øget forurening i forbindelse med udvidelsen på ejendommen. Gyllebeholderens anvendelse er uændret og det vurderes at der ikke

sker en forøget forurening. Beholderen overdækkes med teltdug der reducerer ammoniakfordampning og lugten fra beholderen forventes dermed også at blive reduceret.

Der er stillet vilkår om, at der ikke må foretages tømning og omrøring af beholderen på lørdage, søndage og helligdage samt at der ikke må transporteres husdyrgødning fra beholderen lørdage, søndage og på helligdage.

Generelle afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven

Følgende afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 er overholdt:

Der er ingen offentlige vandforsyningsanlæg inden for 50 m.

Der ligger ingen vandløb eller søer inden for 15 m (100 m til gyllebeholdere).

Der er ingen offentlig vej inden for 15 m. Der er intern privat vej der går gennem ejendommens areal mellem eksisterende kostald og ny velfærdstald.

Der ligger ingen levnedsmiddelvirksomhed inden for 25 m.

Der er ingen naboskel indenfor 30 m fra de stalde hvor der sker udvidelse af dyreholdet. Der er under 30 m til skel fra eksisterende gyllebeholder.

Der ligger en privat vandboring med DGU nr. 159.1496 i gårdspladsen på Bovlund Bjergvej 31. Boringen er placeret på gårdspladsen ca. 2,5 meter fra stald 6 (se stald nr. på figur 3). Afstandskravet fra nye anlæg til boringer er 25 meter. Afstandskravet var ikke gældende, da boringen blev etableret. Vandet fra boringen bruges i husholdningen på Bovlund Bjergvej 31 og 29, samt som brugsvand i hele bedriften.

Fra boringen er der i september og november 2015 samt i februar 2016 udtaget vandprøver til overvågning af drikkevandskvaliteten. Vandet fra boringen har ved prøveudtagningerne i 2015 vist sig at overskride grænseværdierne for drikkevandskvalitet for nitrat og de mikrobiologiske parametre (bakterier og kim). I 2016 har vandet fra boringen kun vist sig at overskride grænseværdien for nitrat. Tønder Kommune vil følge udviklingen af drikkevandskvaliteten med krav om nye prøver i 2017.

Med hensyn til afstandskravet på 25 meter i husdyrgodkendelseslovens § 8 vurderer Tønder Kommune, at der kan dispenseres fra afstandskravet, da der er tale om eksisterende stalde. I stald 6 der ligger nærmest boringen, sker der ydermere en reduktion i antallet af dyr. Potentielle forureningskilder til vandboringer er i øvrigt olie, pesticider og andre kemikalier. Det vurderes, at olie og kemi opbevares og håndteres forsvarligt (se beskrivelse heraf i afsnit 4.2.7 og 4.2.8).

4.1.3. Landskabelige hensyn

Der er søgt om godkendelse til at teltoverdække en eksisterende gyllebeholder på 1.500 m³. Gyllebeholderen, der ønskes overdækket med telt, ligger ca. 7 meter syd for en eksisterende stald. Se situationsplanen på bilag 1 og figur 3 side 16. Højden på gyllebeholderen med teltoverdækning

forventes at blive ca. 8 meter. Der udføres ikke andre bygningsmæssige ændringer eller ny - og tilbygninger, der ændrer på bedriftens nuværende udseende.

Anlægget på Bovlund Bjergvej 29 og 31 er placeret i et småbakket landskab, der er præget af intensivt dyrkede marker. Bebyggelsen i området er domineret af mellemstore gårde og mindre husdyrmandssteder, og bevoksningsstrukturen tegnes af spredte hegn langs markskel og veje, og af små bevoksninger og skove. Landskabets hegn er typisk struktureret efter terrænforholdene og fremstår derfor uden et gennemgående mønster.

Bovlund Bjergvej 29 og 31, herunder gyllebeholderen, der teltoverdækkes, er placeret uden for:

- Natura 2000 områder
- Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser
- Områder med landskabelig værdi
- Områder med særlig geologisk værdi
- Rekreative interesseområder
- Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer
- Kirkeomgivelser
- Kystnærhedszonen
- Lavbundsarealer
- Skovrejsningsområder
- Fredede områder
- Beskyttede naturtyper
- Strandbeskyttelseslinje
- Klitfredningslinje
- Skovbyggelinje
- Sø- og åbeskyttelseslinje
- Kirkebyggelinje
- Fortidsmindelinje
- Beskyttede sten- og jorddiger.

Ca. 20 meter syd for gyllebeholderen, der ønskes teltoverdækket, ligger et område, der i kommuneplanen er udpeget som geologisk bevaringsværdigt landskab (nationalt geologisk interesseområde). Umiddelbart vest for gyllebeholderen ligger et område, der i kommuneplanen er udpeget som bevaringslandskab.

Langs Bovlund Bjergvej syd for gyllebeholderen, der overdækkes, er der et hegn bestående af løvtræer og buske og øst for gyllebeholderen er der ligeledes et hegn bestående af løvtræer og buske. Se billede figur 4.

Figur 4. Luftfoto der viser beplantning syd og øst for gyllebeholder der overdækkes.

Vurdering:

Gyllebeholderen, der overdækkes, vurderes at ligge i tilknytning til de øvrige bygninger på Bovlund Bjergvej 29, da den kun ligger ca. 7 meter fra eksisterende stald på ejendommen. Landskabet, som anlægget på Bovlund Bjergvej 29 er placeret i, er ikke omfattet af landskabsudpegninger og vurderes på den baggrund ikke at være særligt sårbart i forhold til nyt byggeri.

Gyllebeholderen ligger tæt på naboer, se ovenstående billede, men vurderes ved teltoverdækning ikke at virke dominerende på landskabet og generende for naboer på grund af den eksisterende afskærmende beplantning, og såfremt teltoverdækningen udføres i grå farve og ikke reflekterende materiale.

Det er kommunens sammenfattende vurdering, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes ved teltoverdækningen, og at teltoverdækningen ikke vil virke forstyrrende i landskabet og på omkringboende, hvis der stilles vilkår om bibeholdelse og vedligeholdelse af den eksisterende beplantning og vilkår om grå farve og ikke reflekterende materiale af teltoverdækningen.

4.1.4. Energiforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperatursyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Med udvidelsen af dyreholdet er der ændringer i energiforbruget som fremgår af nedenstående tabel:

Energitype	Før Miljøgodkendelse efter ny husdyrlov	Miljøgodkendelse (§11) 2009	Miljøgodkendelse (§12) 2016
El	130.000 kWh	140.000 kWh	150.000 kWh
Diesellole traktor	14.000 L	18.000 L	18.000 L
Gas	0	0	0

Elforbruget forventes at stige fra 140.000 kWh/år til 150.000 kWh/år i forbindelse med udvidelsen. Forbruget af diesellole forventes at være uændret.

Forbrug af el og diesellole registreres i bedriftens årsrapport.

Vurdering

Der er foretaget en screening af elforbruget i.f.t. nøgletal fra EnergiMidt A/S. Hvis det årlige elforbrug overstiger 700-800 kWh pr. ko vurderes, at der er et potentiale for besparelse. Husdyrbrugets forventede elforbrug er ca. 910 kWh pr. ko pr. år, og det vurderes derfor, at der er behov for at foretage et energitjek og der stilles vilkår herom.

Der er desuden stillet vilkår om at føre driftsjournal over ressourceforbrug i egenkontrollen. Vi vurderer, at der med de stillede vilkår til driftsjournal og vilkår til at få foretaget energitjek vil medføre, at husdyrbruget lever op til BAT med hensyn til energibesparende foranstaltninger.

4.1.5. Vandforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrensere, brug af drikkestrup til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle lækager.

Med udvidelsen af dyreholdet er der ændringer i vandforbruget som fremgår af nedenstående tabel:

Vandforbrug	Før Miljøgodkendelse efter ny husdyrlov	Miljøgodkendelse (§11) 2009	Miljøgodkendelse (§12) 2016
Drikkevand	4.100 m ³	5.000 m ³	7.000 m ³
Vask af maskiner	10 m ³	10 m ³	10 m ³
Vask af malkeanlæg og stald	500 m ³	500 m ³	500 m ³

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring (DGU nr. 159.1496), forbruget herfra er anslået. Der vil fortsat blive indvundet vand fra den

etablerede boring. På grund af forhøjet indhold af nitrat, e-coli og coliforme bakterier følger Tønder Kommune vandkvaliteten ved rekvirering af nye vandprøver i 2017.

Vandforbruget til drikkevand forventes at stige fra 5.000 m³ til 7.000 m³ i forbindelse med udvidelsen. Vand til vask af maskiner og til vask af stald forventes at være uændret.

Ansøger har redegjort for følgende omkring vandforbrug:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- Der anvendes vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til vask.
- Der er flydere i drikkekar.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Det er forsøgt at finde en balance mellem rengøring pga. hygiejne og smitte og samtidig begrænsning af vandforbrug.

Vurdering

Der er stillet vilkår om at føre driftsjournal over vandforbrug i egenkontrol-len. Der skal således være installeret et vandur.

Vi vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til vandbesparende foranstaltninger.

4.1.6. Døde dyr

Ansøger har oplyst følgende vedrørende døde dyr:

- Døde dyr placeres ved gyllebeholder og overdækkes
- Placering er ca. 10 meter fra vejen og bag hegn
- Afhentning sker efter behov og med dags varsel af DAKA.

Vurdering

Ansøgeren er bekendt med at reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr³ skal efterleves.

Tønder Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille vilkår til opbevaring af døde dyr.

4.1.7. Affald

Ansøger har oplyst følgende vedrørende affald:

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, foderminerale, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Affald afhentes af Bent Matzen.

Vurdering

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

4.1.8. Management og egenkontrol

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand, energiforbrug og foder, affaldsdannelse, anvendelse af handelsgødning og husdyrgødning samt udarbejdelse af gødningsplaner. Vi vurderer at de ovenstående tiltag også er BAT med hensyn til management på kvægbedrifter. Der er stillet vilkår 3.2.3.5 vedrørende krav til egenkontrol.

Ansøger har desuden oplyst følgende omkring management:

- Ejer står for daglig drift
- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der udarbejdes en Beredskabsplan for nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte hændelser (uheld, brand m.m.)

Ansøger har oplyst følgende omkring egenkontrol:

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og det tjekkes om anlæggene kører som de skal.

Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Gyllepumpningen overvåges.
- Der etableres flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder.
- Gylletanken kontrolleres for flydelag og der føres logbog.
- Gyllebeholderne kontrolleres i 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning månedligt.
- Der er mælkeydelseskontrol månedligt.
- Arlagårdens egenkontrol anvendes.
- Autoriseret el-installatør laver gennemsyn af ejendommens elinstallationer hvert femte år.
- Der forefindes alarm på ventilation, foderanlæg og malkeanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.
- Der udarbejdes sprøjtejournal.

- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.
- Ensilageprøver udtages til brug ved foderoptimering

Under forudsætning af, at ejendommen drives på den beskrevne måde, og vilkår vedrørende egenkontrol overholdes, vurderer vi, at der anvendes BAT med hensyn til management.

4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT

- at tilpasse gødningsmængden arealets størrelse og afgrødernes behov,
- at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og optag af næringsstoffer forekommer,
- at undgå at sprede gødningen, når markerne er mættet med vand, er oversvømmet, frosne eller dækket af sne,
- Ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- Ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb,
- at sprede gødning så at lugtgener mindskes,
- at opbevare gyllen i stabile beholdere eller gyllelagune med låg/plastik-dække eller flydelag.

Samtlige ovenstående punkter er implementeret i dansk lov.

Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere og i kanaler under stald samt fortank. På ejendommen er der følgende fordeling i forhold til opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning:

Beholder	Kapacitet
Gyllebeholder nr. 31 (år 1993)	1.550 m ³
Gyllebeholder nr. 29 (år 1992) Overdækkes	1.500 m ³
Kanaler	750 m ³
Kanaler	500 m ³

Ansøger har oplyst følgende omkring opbevaring af flydende husdyrgødning:

- Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for tegn på begyndende utætheder.
- Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnlige, hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak. Der er normalvist ikke problemer med etablering af flydelag på kvæggylle.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle senest 14 dage efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen.

- Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder.

Der kommer fast overdækning på den ene gylletank. Dermed reduceres ammoniakfordampningen, og der vil ikke være tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette øger gyllens værdi og reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Der etableres kun overdækning på den ene gylletank. Dette er for at overholde det generelle ammoniakkrav. Overdækning af gylletank er for dyrt til at være BAT (over 100 kr/kg N). Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved at etablere fast overdækning.

Vurdering

Kapacitetserklæring fremgår af bilag 4. Vi vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Vi vurderer at de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til BAT.

4.2.2. Spildevand

Spildevand fra produktionen udgøres af drikkevandsspild, tagvand samt vand fra vask af stalde og maskiner. Mængden af spildevand forventes at ændre sig som det ses i tabellen.

Der forekommer spildevand fra tagvand og vand fra befæstede arealer. Vand fra en del af ensilageplads udspinkles.

Tagvand ledes dels til jord og dels til via regnvandsdræn til åben grøft på sydsiden af vejen og videre til vandløb.

Spildevandstyper	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Afledes til
Rengøringsvand (stald og malkeanlæg), drikkevandsspild mv.	ca. 500 m ³	ca. 500 m ³	Gyllebeholder
Rengøringsvand (maskiner)	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³	Gyllebeholder
Sanitært spildevand fra toilet/bad i driftsbygninger	0 m ³	0 m ³	-
Regnvand tilledt gyllebeholder fra befæstede arealer	ca. 1033 m ³	140 m ³	Gyllebeholder
Regnvand udspinkles fra befæstede arealer	ca. 0 m ³	ca. 1630 m ³	-

Befæstet areal (m²) omkring bygninger:

Befæstede arealer	Før udvidelse	Efter udvidelse
Ensilageplads	200 + 1276 m ²	200 + 2328 m ²
Møddingsplads	afledning til gyllebeholder	afledning til gyllebeholder
Kalvehytter	afledning til gyllebeholder	afledning til gyllebeholder
Vaskeplads	afledning til gyllebeholder	afledning til gyllebeholder

Vurdering

Afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Da ansøger ønsker at udsprinkle en del af vandet fra ensilagesiloer, stilles der vilkår om, at ensilagepladsen ikke må bruges til opbevaring af husdyrgødning.

Udsprinkling af spildevand fra plansiloer behandles særskilt efter Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴.

Vi vurderer, at spildevandsforholdene er forsvarlige såfremt vilkårene efterleves.

4.2.3. Transport

Størstedelen af transporterne er af foder, dyr, mælk og gylle. Antallet af transporter forventes at ændre sig som det ses i tabellen.

Transporter	Før antal/år	Efter antal/år
Indkøbt foder mv.	Ca. 24	Ca. 24
Grovfoder	Ca. 200	Ca. 231
Fyringsolie/brændstof	Ca. 8	Ca. 8
Mælk	Ca. 182	Ca. 182
Indlevering af dyr	Ca. 0	Ca. 0
Udlevering af dyr til levebrug	Ca. 0	Ca. 0
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 6	Ca. 6
Afhentning af døde dyr	Ca. 12	Ca. 12
Diverse sækkevarer (mineraller, kalveblanding, rengøringsmidler mv.)	Ca. 12	Ca. 12
Gyllekørsel	Ca. 222	Ca. 161
Fast møg	Ca. 57	Ca. 60
I alt	Ca. 723	Ca. 696

Bedriften og bedriftens arealer ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold. Der ligger kun enkelte naboer ved ind- og udkørslerne til gården. Alle marker ligger indenfor en radius af 2 km. Transporten til alle marker sker i god afstand fra byzone og anden samlet bebyggelse.

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud dels i april/maj måned og i august måned samt efter hvert græsslet. Antallet af gylletransporter falder en del hvilket skyldes, at en del pladsvand fra ensilagesiloer fremover udsprinkles.

80 % af dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned. Der må lægges ca. 130 ton dybstrøelse i markstak. Samlet set vurderes det, at der er 60 kørsler med dybstrøelse fra ejendommen.

Vurdering

Landbruget har visse behov for transport som skal tilgodeses.

Vi vurderer at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen tager hensyn til omgivelserne, men at transporterne kan medføre lugt-, støj- og støvgener for naboer samt tilsmudsning af veje, hvorfor vi har stillet vilkår der begrænser disse gener.

4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers beskrivelse af risici og mulige uheld

Risiko for uheld kan ikke fjernes helt, men den kan reduceres

Der kan ske uheld ved pumpning af gylle, brud på gyllebeholder.

Der kan ligeledes ske uheld ved påfyldning af dieseltank, overløb ved påfyldning af traktor fra dieseltank samt uheld ved håndtering af pesticider.

Ansøgers beskrivelse af risikominimering:

Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn. Ved pumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderen før overpumpning. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn.

Skulle uheldet være ude, og gyllebeholderen bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, og gyllen løber ud, er der udarbejdet en beredskabsplan, som der vil blive fulgt, for at mindske eller hindre skader på den omgivende natur. Gyllebeholderen er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Der er etableret overfyldsalarm på dieseltank og påfyldning sker under opsyn. Påfyldningspistol er forsynet med automatisk lukkemekanisme. Påfyldning af marksprøjte sker under opsyn.

I tilfælde af uheld ved gyllepumpning, afhængig af mængde, etableres jordvold som sikrer mod afstrømning samt slamsluger rekvireres. Evt. spild af diesel opsamles med kattegrus.

Vurdering

Der er stillet vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld. Beredskabsplanen fremgår af bilag 3.

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof, sprøjtemidler og andre kemikalier.

Vi vurderer at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

4.2.5. Støj

De væsentligste støjkloder er anført i nedenstående tabel

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På enkelte stalde	Efter behov. Støjsvagt.
Kompressor til mælkekøling	Står indendørs	Fra malkning til afhentning af mælk
Vakuumpumpe til malkeanlægget	Lukket rum i stalden	Under malkning
Korntørring		Begrænset periode lige efter høst. Ikke alle år.

Husdyrbruget (med undtagelse af gyllebeholder på Bovlundbjergvej 29) ligger mere end 50 meter fra nærmeste nabobeboelser, i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkloderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt. Tønder Kommune har ikke registreret klager over støj fra husdyrbruget.

Støj foranlediget af markdriften er ikke medtaget i redegørelsen, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse. Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning - vilkår i afsnit 3.3.5.

Vurdering

Under forudsætning af, at vilkårene overholdes, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige støjmæssige hensyn til omgivelserne.

4.2.6. Skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.) minimeres. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så at skadedyrsangreb forebygges. For at fastholde dette stilles vilkår i afsnit 3.3.6 om skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer for skadedyrsbekæmpelse ved Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

4.2.7. Kemikalier og pesticider

Ansøger har oplyst følgende vedrørende kemikalier og pesticider:

Skønnede mængder af olie- og kemikalieaffald vurderes at være stort set uændret efter udvidelsen. Pesticider opbevares aflåst. Der er ingen kontakt mellem vandslange og kemikalier i forbindelse med påfyldningen. Vask af sprøjte foregår i marken. Der er en rentvandstank på sprøjten. Påfyldning af sprøjte sker manuelt og overvåget.

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler sker ikke ved direkte op sugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der er ikke risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Der vil være meget lidt pesticidaffald, da der kun indkøbes det, der skal bruges.

Vurdering

Vi vurderer, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt som beskrevet i ansøgningen og såfremt vilkårene til opbevaring og håndtering efterleves.

4.2.8. Olie og brændstof

Ansøger har oplyst følgende vedrørende olie og brændstof:

Spildolie opbevares i maskinhus på Bovlund Bjergvej 29. Olieaffald afhentes af AVISTA OIL Danmark A/S

Der er 1 stk. dieselolietank på nr. 29. Der findes også 2 x 200 l olietromle i maskinhuset på nr. 29 til smøre og hydraulikolie.

Opbevaring af dieselolie sker i typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olietanke:	Volumen	Årstal	Tank nr.	Status
Fyringsolietank (på nr 29)	2.400			Fjernet
Dieselolietank (på nr. 29)	2.400			Overjordisk
Olietank (på nr 29)	2.500	1982	297484	Fjernet
Dieselolietank (på nr 31)	2.600	2007	06DM12152	Fjernet
Olietank (på nr. 31)	1.500	1961	-	Afblændet
Olietank (på nr. 31)	2.500	1964	-	Afblændet
Olietank (på nr. 29)	3.000			Opgravet

Olietanke på nr. 29 står indendørs på fast bund.

Tankning af diesel sker på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Vurdering

Diesel samt fyringsolie bliver opbevaret i overensstemmelse med olietanks-bekendtgørelsen⁵. Vi vurderer, at dette er tilstrækkeligt for at undgå olieforurening. Der stilles vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme samt at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

4.2.9. Ensilage

Ensilage opbevares i plansiloer.

Håndtering af ensilage vil ske således, at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloe vil blive fjernet løbende og opbevaret overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Øvrigt foder opbevares i foderoplæg ved plansilo samt i tidligere fedestald.

Vurdering

For at beskytte naboer mod gener i forbindelse med håndtering af ensilage i marken, er der stillet vilkår om at ensilagestakke skal placeres mindst 100 m fra beboelsesejendomme – se vilkår i afsnit 3.3.9. Da vand fra ensilagepladser udsprinkles, er der stillet vilkår om, at ensilagesiloer ikke må anvendes til opbevaring af husdyrgødning.

4.2.10. Foder

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold. Tønder Kommune vurderer at ovenstående tiltag også er BAT for kvægfodring.

Ansøger har oplyst følgende vedrørende fodring:

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Den aktuelle mælkeydelse anvendes til foderoptimering.
- Effektiv og præcis fodring reducerer ammoniumindholdet i gødningen mere end indholdet af organisk kvælstof. Ammonium er kilden til ammoniakfordampning, og derfor vil en relativt større reduktion i ammoniu-

mindholdet end i total-N indholdet medføre en større reduktion i ammoniakfordampningen end en total N-reduktion tilsiger.

Fravalg: Det er fravalgt at ændre på indholdet af råprotein til kørne, da kør og kvier kommer på græs, og det dermed er svært at styre foderrationens indhold af råprotein. Der forelægger ikke dokumentation for hvorledes en nedsættelse af råproteinindholdet påvirker kørne.

Vurdering

Vi vurderer, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til fodring, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT på foderområdet.

4.2.11. Lys

Der er lys i staldene efter behov, og med reduceret mængde om natten (natsænkning).

Der vil være udendørs belysning omkring driftsbygningerne. Disse lys vil blive styret af bevægelsessensorer. Der vil være lys ved kalvene samt ved drivgangen mellem staldene efter behov. Dette lys er dog placeret nord for den gamle kostald og ansøger vurderer derfor, at det ikke generer trafik eller naboer.

I forhold til nabobeboelserne Bovlundbjergvej 30 og 30A er den nye velfærdsstald til dels placeret i læ af de eksisterende bygninger og læhegn, hvorfor det vurderes, at naboerne mod syd ikke vil blive generet af lys. Stalden er dog meget synlig fra vest og der stilles vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Vurdering

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår, er taget tilstrækkeligt hensyn til de landskabelige værdier og de omkringboende.

4.2.12. Husdyrbrugets ophør

Ved evt. ophør af husdyrproduktionen vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent – eller anlægget bliver tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald, maskiner og andet materiel bliver bortskaffet efter kommunens affaldsregulativ.

Vurdering

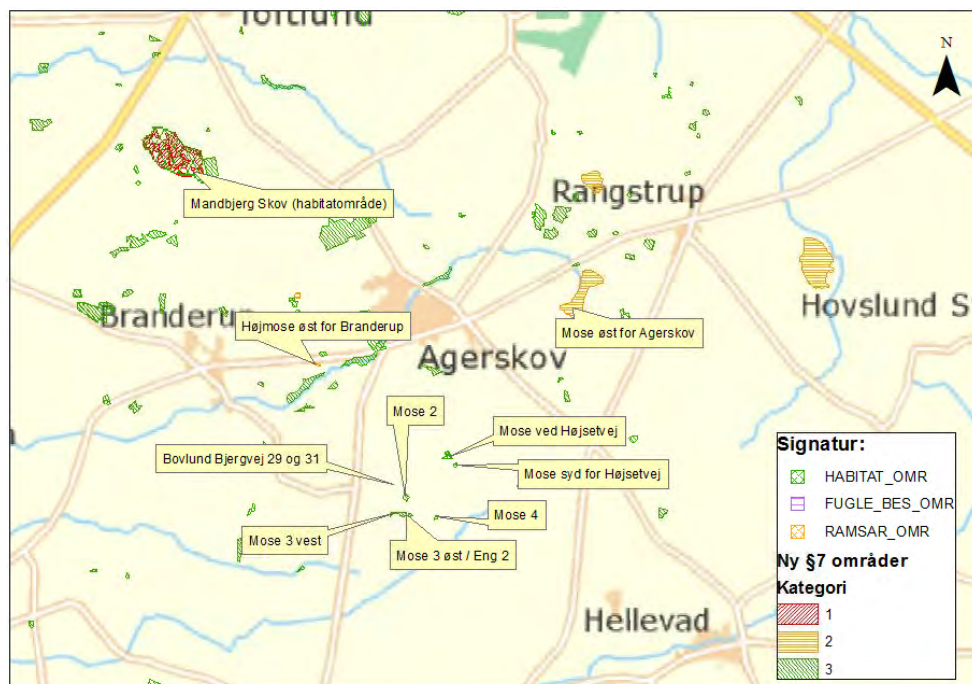
Vi vurderer at der er taget tilstrækkelige hensyn til landskabet og forureningsfare ved ophør.

4.2.13. Ammoniak

Det generelle ammoniakreduktionskrav på anlægget.

Kravet til begrænsning af ammoniakfordampningen opfyldes ved at der i den nye velfærdsstald er fast gulv, 2 % hældning og skrab hver anden time. Derudover køres 80 % af dybstrøelsen direkte ud, og gyllebeholderen på Bovlund Bjergvej 29 overdækkes.

Beskyttelsesniveau for ammoniak på områder omfattet af husdyrlovens § 7.

Figur 5. Kategori 1, 2 og 3 natur.

Nærmeste kategori 1 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, ligger ca. 6 km nordvest for anlægget. Se figur 5. Det drejer sig om habitatområdet Mandbjerg Skov, der er udpeget bl.a. pga. forekomst af egeskove og blandskove på mere eller mindre rig bund (9160).

Der er i skema 82920 foretaget en beregning af ammoniaknedfaldet (depositionen) på dette område, som viser, at totaldepositionen af ammoniak på området fra husdyrbruget ved den ansøgte udvidelse udgør 0,0 kg N/ha/år, hvilket overholder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁶ worst case afskæringskriterie, jf. bekendtgørelsens kumulationsmodel, på maksimalt 0,2 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, ligger ca. 2,5 km nordvest for anlægget, se figur 5. Det drejer sig om en § 3 beskyttet højmoser ved Branderup Østermark. Der er i skema 82920 foretaget en beregning af ammoniak nedfaldet på dette område, som viser, at totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget udgør 0,0 kg N/ha/år, hvilket er mindre end husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterie på maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose (mose 2), der ligger ca. 180 meter sydøst for anlægget, se figur 5. Kategori 3 natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1 eller 2.

Det er bl.a. heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens⁷ § 3 og ammoniakfølsomme skove. Der er i skema 82920 foretaget en beregning af ammoniak merdepositionen på mose 2, som viser, at denne er 0,0 kg N/ha/år som følge af det ansøgte projekt. Dermed er husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterie på maksimalt 1,0 kg N/ha/år i merdeposition overholdt. Afskæringskriteriet på maksimalt 1,0 kg N/ha/år overholdes på de øvrige kategori 3 naturområder i nærheden af anlægget, da disse naturområder ligger længere væk end mose 2. Se ammoniakberegninger i skema 82920, der er vedlagt som bilag 5.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau i forhold til ammoniak nedfald er derfor overholdt.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder.

Nærmeste Natura 2000 område er Mandbjerg Skov der er udpeget som EF-habitatområde (H201). Se figur 5.

Habitatområdet Mandbjerg Skov er et særdeles værdifuldt og varieret skovområde med en lang, ubrudt historie som naturlig løvskov. Skoven er domineret af eg og bøg, men også med forholdsvis store askeområder. Indenfor skoven og i områdets sydlige del ligger tre åbne eng-/mosearealer. Området ligger på en relativt jævn moræne-flade, der skræner mod nord. Afvandingen går til Febro bæk via et grøftesystem med ret begrænset fald. Der er partier med væld flere steder, bl.a. i skovengene. Tre bæksystemer begynder i eller umiddelbart syd for skoven, alle med rent vand og med rigelig vandføring. Området er beliggende i et større landsbrugsområde med ca. 6 km til det nærmeste større skovområde.

Udpegningsgrundlaget er

- Vandløb med vand-planter (3260)
- Tidsvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410)
- Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand (7220)
- Bøgeskove på muldgrund (9130)
- Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig bund (9160)
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0)

Beregninger i skema 82920 viser, at total-depositionen af ammoniak på Natura 2000 området Mandbjerg Skov er 0,0 kg N/ha/år ved den ansøgte udvidelse, og at depositionen ikke vil stige som følge af udvidelsen.

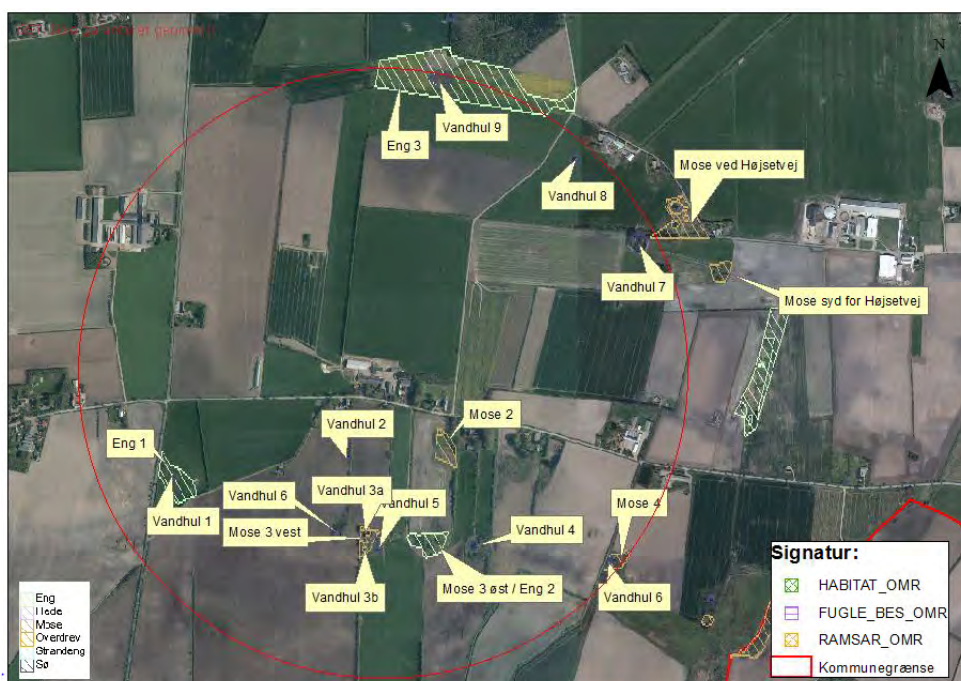
Vi vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området Mandbjerg Skov, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte.

Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Mandbjerg Skov som følge af ammoniakfordampning fra anlæggets stalde og lagre til opbevaring af husdyrgødning.

Vi forventer således, at baggrundsbelastningen, som allerede har været faldende i en årrække, vil fortsætte med at falde de kommende år som følge af lovgivningsmæssige tiltag til begrænsning af ammoniakemission. Tønder Kommune konkluderer, at det efter habitatbekendtgørelsen ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniak.

Ammoniakdeposition fra anlægget på områder omfattet af NBL § 3. Inden for en afstand af 1000 meter fra anlægget på Bovlund Bjergvej 29 og 31 ligger der 18 områder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det er 11 vandhuller, 3 enge og 4 moser. Se beliggenhed af naturområderne på figur 6. Nogle af områderne er også kategori 3 natur, se figur 5.

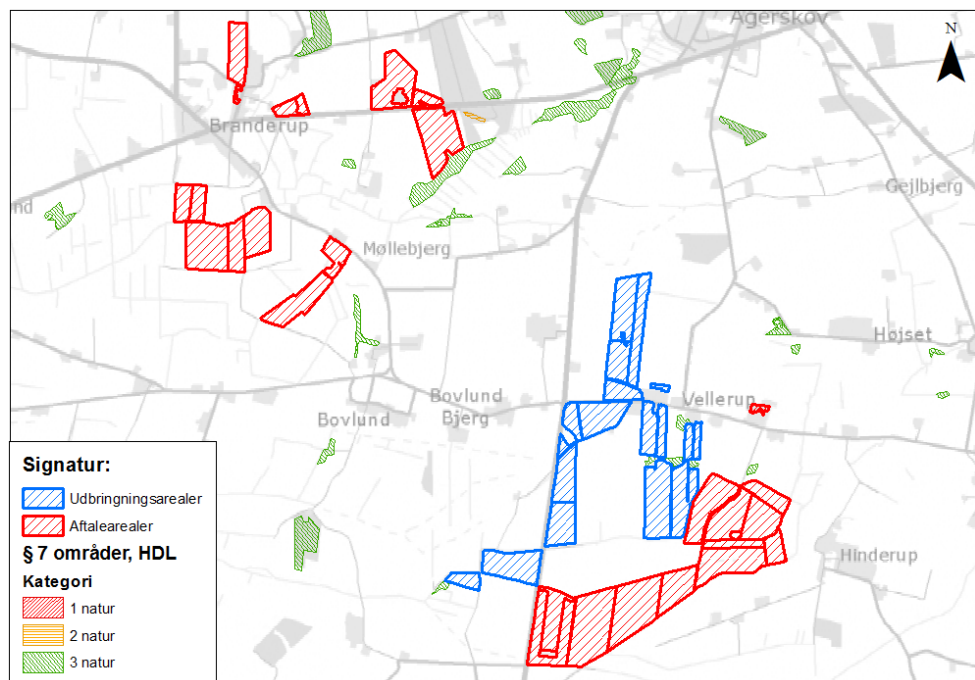
Det vurderes, at der ikke vil ske tilstandsændring af de beskyttede områder som følge af ammoniak fordampning fra anlægget, da ingen af områderne vil få en merbelastning af ammoniak, der overstiger 1 kg N/ha/år som følge af det ansøgte projekt. Således er det i ansøgningen beregnet, at der ikke som følge af udvidelsen vil være en merbelastning af ammoniak på den nærmeste mose (mose 2 ca. 180 meter fra anlægget), der overstiger 1 kg N/ha/år, dette gælder også for det nærmeste vandhul (vandhul 2), der ligger ca. 210 meter syd for anlægget på Bovlund Bjergvej 29 og 31. De øvrige naturområder ligger længere væk. Se ammoniakberegninger i skema 82920, der er vedlagt som bilag 5.

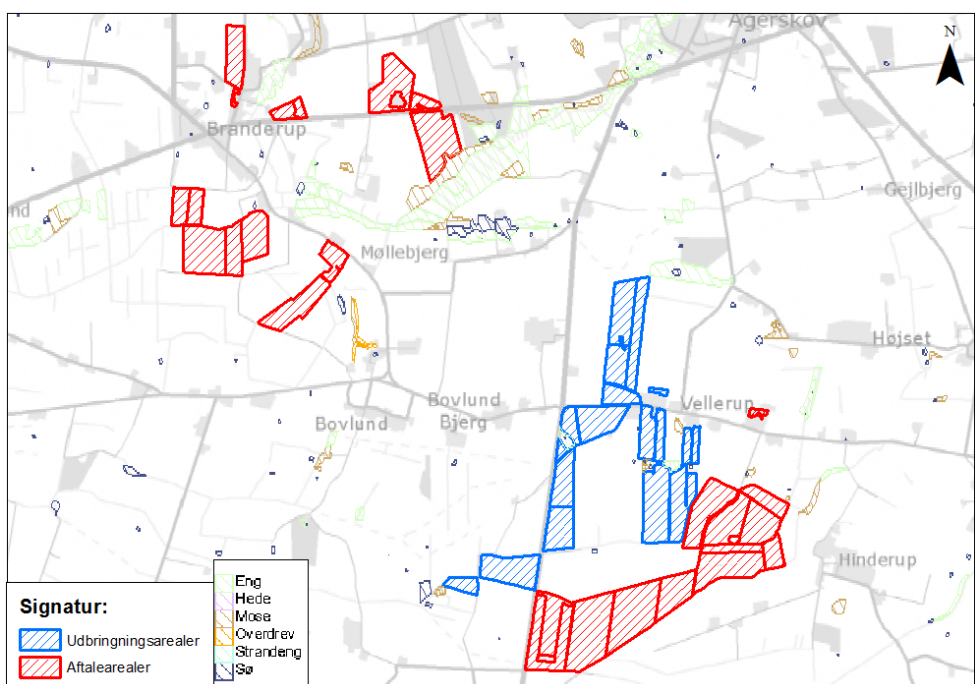
Figur 6. Beskyttet natur inden for 1000 meter fra anlægget.

Ammoniak deposition fra udbringning af husdyrgødning.

Tæt på de ansøgte udbringningsarealer og aftalearealer (maksimalt 20 meter fra arealerne, jf. Miljøstyrelsens web-vejledning om ammoniakpåvirkning af natur ved udbringning af husdyrgødning) ligger der ingen ammoniakfølsomme naturområder, der er omfattet af husdyrlovens § 7 kategori 1 eller 2 natur (se figur 7), men der ligger flere vandhuller, moser og enge, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (se figur 8).

Figur 7. § 7 natur tæt på udbringningsarealer og aftalearealer.

Figur 8. § 3 beskyttet natur i nærheden af udbringningsarealer og aftalearealer.

Vandhullerne er næringsrige med bestand af bl.a. andemad, vandaks og vandpileurt¹.

Moserne er ikke særligt ammoniakfølsomme, idet de enten rummer høje stauder, krat og tagrør eller har karakter af fersk eng, der benyttes til afgræsning og høslæt².

¹ Vurderet på baggrund af luftfotos og oplysninger i naturdata.dk.

² Vurderet på baggrund af oplysninger i naturdata.dk.

Engene er på grund af deres flora sammensætning ikke at være særligt ammoniakfølsomme³.

Vurdering: Vi vurderer på baggrund af ovenstående, at udbringning af husdyrgødning ikke som følge af ammoniakfordampning vil medføre en væsentlig påvirkning af naturarealer.

4.2.14. Lugt

Der er foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning⁸ og FMK-vejledningen⁹. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Bovlund Bjergvej 30A	0	FMK	74,43	54,51	74,43	54,51	149,53	Ja	Ja
+ Bovlund Bjergvej 30	0	FMK	71,68	51,26	71,68	51,26	117,25	Ja	Ja
+ Bovlund Bjergvej 22	0	NY	152,11	62,03	152,11	62,03	1.075,29	Ja	Ja
+ Agerskov Ejerlav, Agerskov	0	FMK	235,37	172,37	235,37	172,37	2.472,07	Ja	Ja

Beregningen viser, at der inden for genekriteriet på 15 OU/m³ ikke ligger enkeltboliger, og at der inden for genekriteriet på 7 OU/m³ ikke ligger hverken samlet bebyggelse i landzone eller områder, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende. Ligeledes viser beregningerne, at der inden for genekriteriet på 5 OU/m³ ikke ligger nogen byzone eller sommerhusområder.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

I nærheden af anlægget på Bovlund Bjergvej 29 og 31 findes flere boliger på ejendomme uden landbrugspligt. Nærmeste bolig uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger, er Bovlund Bjergvej 30 der ligger 67 m syd for nærmeste eksisterende stald og ca. 40 m fra nærmeste gyllebeholder på Bovlund Bjergvej 29.

For at begrænse lugtgenerne for de omkringboende stilles der vilkår om, at der på lørdage samt søn- og helligdage ikke må transporteres husdyrgødning til eller fra ejendommene på Bovlund Bjergvej 29 og 31, og at der på disse dage ikke må foretages omrøring af gyllebeholderne på de to ejendomme.

³ Vurderet på baggrund af oplysninger i naturdata.dk.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbruget på Bovlund Bjergvej 29 og 31 ikke vil medføre væsentlige lugtgener for omkringboende som følge af lugt fra husdyr og husdyrgødning.

4.2.15. Støv

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transportere. Ansøger forventer, at driften, herunder håndtering af foder og halm, ikke forventes at medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Vurdering

vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

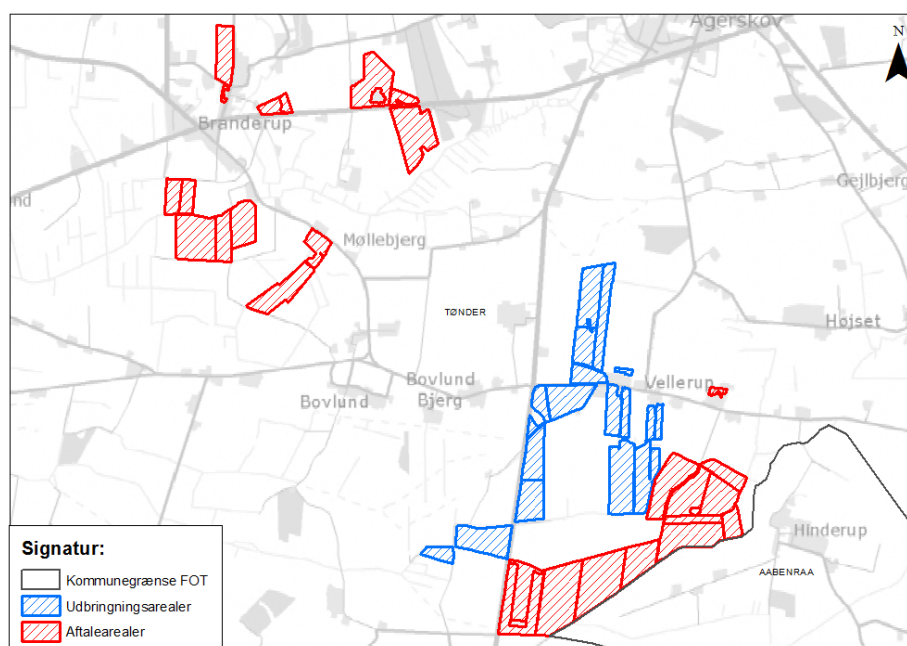
4.3. HUSDYRBRUGETS AREALER

4.3.1. Udbringningsarealer

Husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer udgør i alt 95,56 ha. Et kort over beliggenheden af udbringningsarealerne er vist på figur 9 og bilag 2. Det er oplyst i ansøgningen, at udbringningsarealerne drives konventionelt.

Alle udbringningsarealerne ligger i Tønder Kommune.

Det fremgår af ansøgningsskema 82920, at udbringningsarealerne omfatter grovsandet jord (JB 1), grov lerblandet sandjord (JB 3) og grov sandblandet lerjord (JB 4), og at arealerne hverken er drænet eller bliver vandet.

Figur 9. Husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer.

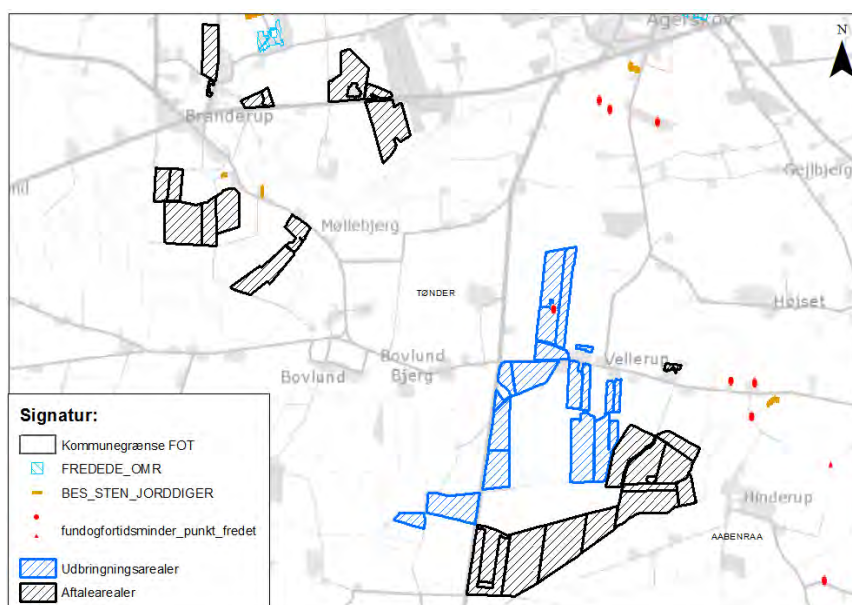

Udbringningsarealerne ligger ikke i fredet område, og der ligger hverken beskyttede jord- og stendiger eller fredede fortidsminder på dem – se figur 10. Et af udbringningsarealerne grænser op til 2 meter beskyttelseszonen omkring et fredet fortidsminde (gravhøj).

4.3.2. Aftalearealer

I ansøgt drift vil der årligt blive afsat mindst 87,05 DE kvæggylle til udbringning på mindst 62,2 ha aftalearealer, der drives økologisk af landbruget på Bovlund Bjergvej 37, 6534 Branderup J. I ansøgningen er der angivet 184,38 ha mulige økologisk drevne aftalearealer, tilknyttet ejendommen Bovlund Bjergvej 37. Beliggenheden af de 184,38 ha er vist på figur 9 og bilag 2.

De 184,38 ha aftalearealer er beliggende i Tønder Kommune. De ligger ikke i fredet område, og der ligger hverken beskyttede jord- og stendiger eller fredede fortidsminder på arealerne – se figur 10.

Figur 10. Fredninger, fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger.

4.3.3. Årlige mængder af husdyrgødning

Det fremgår af ansøgningen (se bilag 5), at der årligt i ansøgt situation vil blive udbragt 81,52 DE dybstrøelse fra kvæg og 138,22 DE kvæggylle på de 95,56 ha udbringningsarealer. De årlige mængder af kvælstof og fosfor, der via husdyrgødningen årligt bliver udbragt på arealerne i ansøgt drift, fremgår af tabellen på næste side.

Der bliver ifølge ansøgningen ikke udbragt anden organisk gødning på de 95,56 ha udbringningsarealer i den ansøgte drift, dvs. hverken afgasset restprodukt fra biogasanlæg, spildevandsslam, kartoffelrugtsaft eller lignende.

Den ansøgte udbringning af årligt i alt 219,74 DE husdyrgødning fra kvæg på de 95,56 ha udbringningsarealer overholder husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonikrav om i gennemsnit maksimalt 2,3 DE/ha pr. år.

Årlige mængder, der tilføres udbringningsarealerne i ansøgt drift:

Gødningstype	Antal DE	Kg N	Kg P
Dybstrøelse fra kvæg	81,52	8.587	1.256
Kvæggylle	138,22	13.153	1.963
I alt på mindst 95,56 ha	219,74	21.740	3.219
Gennemsnit pr. ha	2,3	227,5	33,7

I tabellen nedenfor er vist de årlige mængder af kvælstof og fosfor, der i de 87,05 DE kvæggylle årligt vil blive afsat til udbringning på mindst 62,2 ha aftalearealer.

Den ansøgte afsætning af årligt 87,05 DE husdyrgødning på mindst 62,2 ha aftalearealer overholder husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonikrav på i gennemsnit maksimalt 1,4 DE/ha/år.

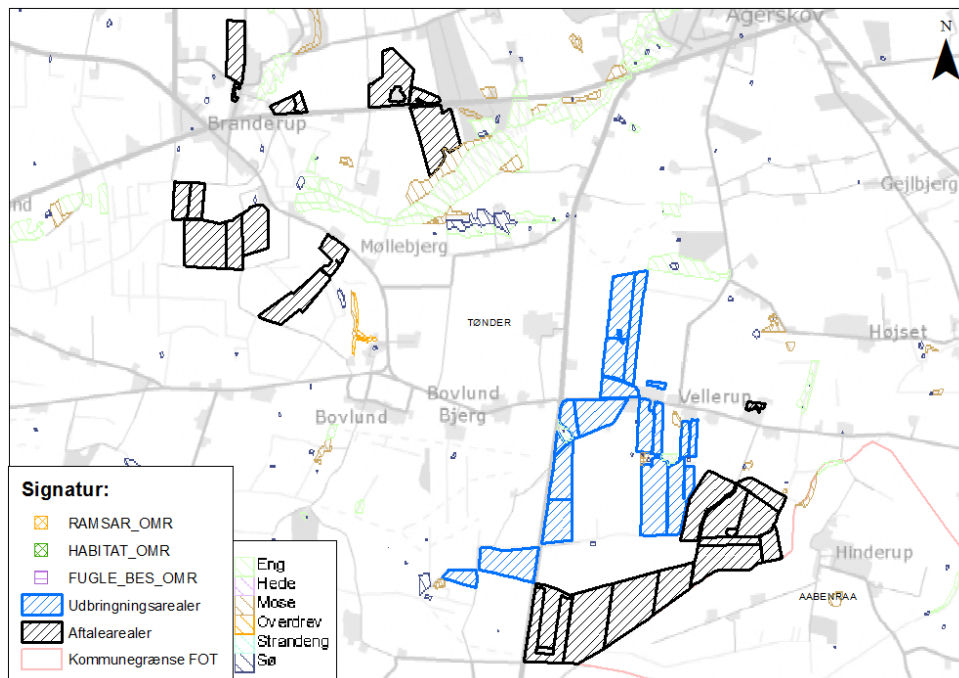
Årlige mængder, der afsættes til udbringning på mindst 62,2 ha aftalearealer i ansøgt drift:

Gødningstype	Antal DE	Kg N	Kg P
Kvæggylle	87,05	8.277	1.236
Gennemsnit pr. ha (maksimalt)	1,4	133	20

4.4. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

4.4.1. Beskyttet natur indenfor udbringningsarealer og aftalearealer

Ingen af de 95,56 ha udbringningsarealer og 184,38 ha aftalearealer er helt eller delvist registreret som natur, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, se figur 11. Nærmeste Natura 2000 område i forhold til udbringningsarealer og aftalearealer er habitatområdet Mandbjerg Skov, der ligger over 5 km væk, se figur 12.

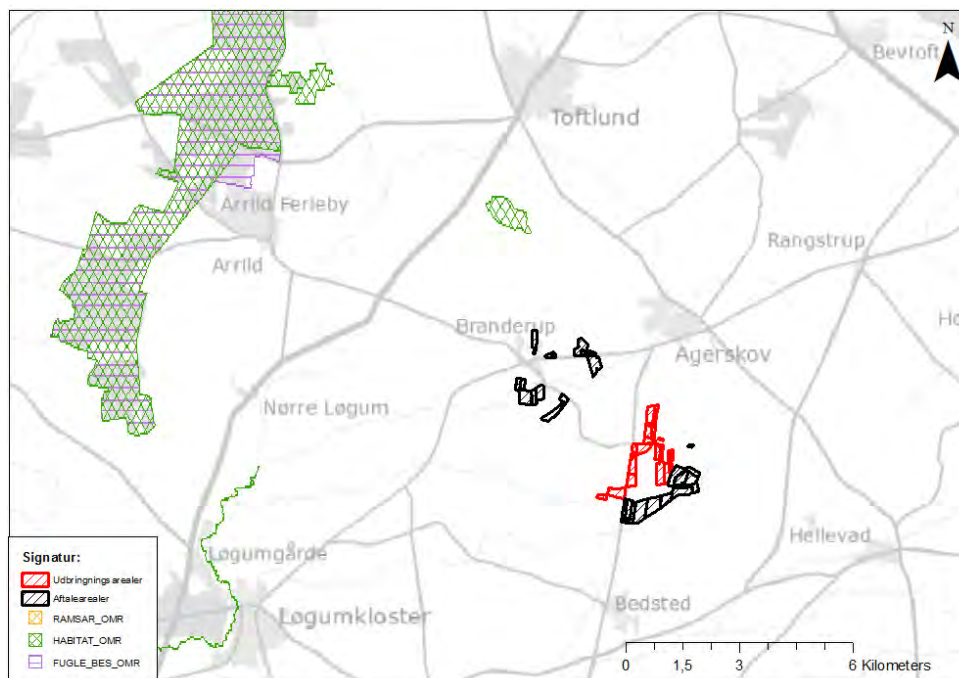
Figur 11: Udbringningsarealer og aftalearealer i forhold til beskyttet natur.

Ligeledes ligger ingen af de 95,56 ha udbringningsarealer og 184,38 ha aftalearealer i områder, der er omfattet af Natura 2000 udpegning. Nærmeste Natura 2000 område i forhold til udbringningsarealer og aftalearealer er Mandbjerg Skov, der ligger ca. 2,5 km væk.

4.4.2. Bilag I -arter

Ingen af udbringningsarealerne og aftalearealerne ligger i fuglebeskyttelsesområder. Nærmeste fuglebeskyttelsesområder i forhold til arealerne ligger ca. 9 km væk. Det er Lindet Skov, Hønning Mose og Plantage, Lovrup Skov og Skrøp. Se figur 12.

Det vurderes på den baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne.

Figur 12. Natura 2000 i forhold til udbringningsarealer og aftalearealer.

4.4.3. Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række dyre- og plantearter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af en række arter, hvor projektområdet ligger inden for eller i nærheden af artens naturlige udbredelsesområde.

Snæbel

Snæblen findes kun i Danmark, og dens udbredelse er begrænset til Vadehavsområdet og de åer, der løber ud i Vadehavet. I Tønder Kommune findes snæblen i Vidå (inkl. Sønderå, Grønå og Arnå) og i Brede Å systemerne, samt en lille bestand i Brøns Å. Snæblen foretrækker de nedre og mellemste dele af vandløbssystemerne med fast bund og god strøm samt forekomst af sten/grus og vintergrønne planter. Den gyder sidst i november til begyndelsen af december, og æggene sætter sig fast på planter eller på stenbunden. Efter klækningen driver larverne passivt med strømmen og når efter en tid stillestående vandområder, hvor de opholder sig en tid, inden de er klar til at drive ud i Vadehavet. De største trusler for snæblen er: A) Spærringer, da snæblen ikke er i stand til at springe højt eller svømme igennem fisketrapper. B) Vandløbsreguleringer, da snæblen gyder på vandløbsstrækninger, der slynger sig naturligt. C) Forurening, da okker kan blive udvasket og tilstoppe æggene, så disse ikke kan få tilstrækkeligt med ilt. D) Afvanding og inddigning, der forhindrer dannelse af lavvandede opvækstområder for ynglen.

Vurdering: Det ansøgte projekt vurderes ikke at ville påvirke snæblen, da projektet ikke omfatter de under punkt a, b, c og d nævnte aktiviteter. Da terrænet på udbringningsarealerne og aftalearealerne i forhold til vandløb er ret fladt, vurderes det, at vandløbslovens 2 meter brede dyrkningsfri bræmmer vil hindre tilførsel af okker og næringsstoffer, der kunne påvirke snæblen.

Odder

Odderen er nu udbredt i større vandløb og søer i hele Tønder Kommune, herunder Vidå, Brede Å og Brøns Å -systemerne. Odderen er territoriehævdende og kræver op til 10 km vandløbslængde, med relativt uforstyrrede krat, rørskovsområder og lignende til yngleområder og skjulesteder. Odderen har brug for mindre vandløb og grøfter til vandringer mellem fødesøgningsområderne og til spredning. De største trusler for odderen er trafikdrab, hårdhændet vedligeholdelse af vandløb samt forstyrrelser på ynglestedet. Det forventes, at odderen forekommer i projektområdet, og at den benytter de mindre vandløb og grøfter til vandringer.

Vurdering: Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke odderen, da der ikke sker ændringer i den nuværende landbrugsmæssige udnyttelse af udbringningsarealerne og aftalearealerne.

Flagermus

Alle danske arter af flagermus er udpeget som bilag IV arter. Flagermus er udbredt over hele kommunen. I Sønderjylland og Tønder Kommune forekommer følgende arter af flagermus regelmæssigt: Vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, trolldflagermus og pipistrelflagermus. Flagermus overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skove. Hvor de finder føde, afhænger af arten. Det kan bl.a. være over søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Vurdering: Udbringningsarealerne og aftalearealerne kan tænkes at indgå i nogle flagermusarters fourageringsområder, men det vurderes, at der ikke vil være negative påvirkninger, da det ansøgte projekt ikke omfatter nedrivning af bygninger eller fældning af hule træer.

Ulv

Efter næsten 200 års fravær er ulven genindvandret til Danmark, og der er observeret flere individer siden 2012. I Tønder Kommune er der i 2013 observeret ulv flere steder øst for Skærbæk, ved Skast mose og ved Jejsing, så arten formodes at kunne forekomme i hele kommunen. Ulven har brug for store sammenhængende naturområder, hvor den kan skjule sig, især når den skal opfostre unger. Ulven kan tilbagelægge mange km, og det vides ikke, om der er tale om omstrejfende ulve, eller om der er tale om ulve, der har slået sig ned, men der er ikke observeret unger i området.

Vurdering: Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke ulven, da der ikke sker ændringer i den nuværende landbrugsmæssige anvendelse af udbringningsarealerne og aftalearealerne.

Løgfrø

Løgfrøen er i tilbagegang og spredt til sjældent forekommende i Danmark. I det vestlige Sønderjylland er der en kernebestand på Hjerpsted Bakkeø, og den er fundet adskillige gange ved Sejerslev, Ballum, Skast og Bredebro. Den er også fundet i vandhuller vest for Abild og på Jejsing Bakkeø, samt i det midt-østlige Sønderjylland.

Løgfrøen foretrækker lysåbne klarvandede vandhuller med lavvandede partier og gerne med vandplanter. Uden for ynglevandhullet opholder løgfrøen sig især på arealer med løs, sandet jord, hvor der er bare sand- eller muldflader, hvor den kan grave sig ned. Det kan være jorddiger, markskel, brakmarker, skrænter, dyrkede landbrugsarealer og køkkenhaver.

Løgfrøen kan bevæge sig op til ca. 500 m fra ynglevandhullet. Trusler mod arten er ødelæggelse af yngleområder i form af opfyldning eller tilgroning af vandhuller, udtørring, skygning, forurening samt udsætning af fisk, krebs eller ænder. Intensiv dyrkning i form af pløjning, harvning og høst med tunge landbrugsmaskiner vil ligeledes kunne påvirke løgfrøen negativt.

Vurdering: Projektområdet ligger i et område, hvor der sandsynligvis forekommer løgfrøer. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt for løgfrøen, da ingen af udbringningsarealerne og aftalearealerne omfatter områder nærmere end 2 meter fra vandhuller.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet, inklusive i Sønderjylland. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i vandhuller, der ligger i nærheden af udbringningsarealerne. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullerne gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Vurdering: Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt for spidssnudet frø, da ingen af udbringningsarealerne og aftalearealerne omfatter områder nærmere end 2 meter fra vandhuller.

Markfirben

Markfirbenet er udbredt pletvist over det meste af landet. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbane-skrånninger.

Vurdering: Inden for udbringningsarealerne vurderes der ikke at være potentielle levesteder af ovennævnte typer, og projektet vurderes dermed ikke at påvirke markfirbenet.

Birkemus

I Danmark er birkemus fanget eller observeret i ældre skove, kratskove, enge samt på dyrkede marker. Formentlig stiller birkemusen forskellige krav til opholdssted, dels i forbindelse med vintersøvn (permanent tørt

opholdssted, f.eks. veldrænet ældre skov), og dels i forbindelse med sommerens fouragerings- og yngleområde. Et bud på levested vil derfor være, at birkemusen kan findes der, hvor gamle skov- eller moseområder støder op til dyrkede marker eller skovenge. På trods af denne brede habitatdefinition er birkemusen kun fundet i to vidt adskilte hovedområder i Danmark: I det vestlige Limfjordsområde, især nord for fjorden, og i det sydlige Jylland. I det sydlige Jylland er den bl.a. fundet i Stensbæk Plantage vest for Gram.

Et skøn over den danske bestands størrelse er vanskelig. Den nuværende og begrænsede viden om artens habitatkrav ikke gør det muligt at skønne over dens reelle udbredelse. Der findes ikke viden om specifikke populationsestimater og udviklingstendenser.

Vurdering: Birkemusen findes næppe i projektområdet, og det har i dette område ikke været muligt at finde registreringer af arten. Der sker ikke ændringer i den nuværende landbrugsmæssige anvendelse af udbringningsarealerne, og derfor vurderes det, at projektet ikke får nogen indflydelse for birkemusen, såfremt den skulle findes i området.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som Grøn frø, Lille vandsalamander og Skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme.

Vurdering: For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller.

Potentielt vil der kunne forekomme arter som grøn frø, lille vandsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Sammenfattende vurdering

Samlet vurderer vi, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne for bilag IV arterne og andre fredede arter væsentligt.

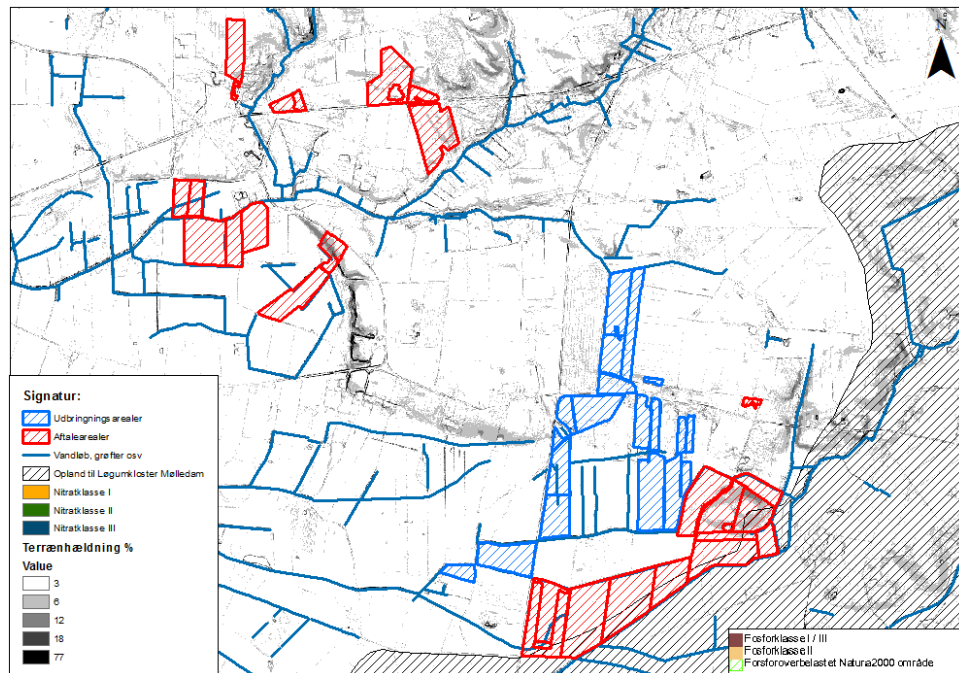
Det skal derudover bemærkes, at oprensning af tilgroede vandhuller samt etablering af dyrkningsfri forbindelsesveje til andre leveområder som enge, moser og vandhuller vil kunne forbedre livsbetingelserne for flere af bilag IV arterne.

4.5. NITRAT OG FOSFOR

4.5.1. Nitrat og fosfor til vandløb og søer

Ingen af projektets udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til vandløb og søer med en hældning på over 6 grader mod den øverste kant af vandløb og søer. Ingen af projektets udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til habitatvandløb.

Ca. 28 ha af projektets aftalearealer ligger i opland til søen Løgumkloster Mølledam på ca. 1,7 ha, der modtager en del af vandet fra Kisbæk og har afløb til Brede Å.

Figur 13. Udbringingsarealer og aftalearealer i forhold til nitrat og fosfor til overfladevand.

Flere af udbringingsarealerne og aftalearealerne grænser op til vandløb, der er omfattet af vandløbslovens bestemmelser om 2 meter dyrkningsfri bræmmer.

Alle udbringingsarealerne og aftalearealerne afvandes via Brede Å vandløbssystemet (Smedebæk, Havnebæk, Lobæk, Kisbæk, Brede Å og mindre vandløb) til Lister Dyb i Vadehavet.

Brede Å er udpeget som EF-habitatområde H86. Habitatområdet omfatter hele Brede Å fra sammenløbet af Lobæk og Smedebæk til Ballum Sluse. De nederste ca. 3,6 km løber gennem fuglebeskyttelsesområde F67 (Ballum og Husum Enge og Kamper Strandenge).

Habitatområdet omfatter kun selve vandløbet. Vandløbet blev kraftigt reguleret i midten af 1950'erne, hvorved især den nederste del, der løber gennem Ballum Enge, blev anlagt som en snorlige kanal. Rester af gamle ådiger og åslynger ses stadig i engene. Strækningen mellem Løgumkloster og Bredebro blev genslynget i flere etaper fra 1990. Å-løbet er dog fastlagt ved hjælp af stensikringer. Udløbet i Vadehavet er forsynet med en sluse.

Hele habitatområdet er levested for Snæbel, som er påvist indtil Løgumgårde. Området er antageligt også levested for flodlampret, som er påvist i vandløbssystemets øvre ende (Skallebæk), udenfor habitatområdet. Arten er observeret (udokumenteret) i grødestakke i nederste del af Brede Å. Bæklampret forekommer fra udløbet og ca. 8 kilometer ind, samt syd for Åved Plantage.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet Brede Å er fiskearterne Bæklampret, Flodlampret og Snæbel og naturtypen Vandløb med vandplanter (6260). Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet Ballum og Husum Enge og Kamper Strandenge, som Brede Å løber igennem, er ynglende hedeheg, engsnarre, blåhals, brushane og mosehornugle, samt rastende bramgås, sangsvane, hjejle og kortnæbbet gås.

Vurdering: Det er især okker og de fysiske forhold i vandløbene der har betydning for miljøtilstanden, men projektet omfatter ingen ændringer af hverken dræning eller de fysiske forhold.

Det fremgår af Miljøstyrelsens web-vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, at nitrat og fosfor fra arealer, der modtager husdyrgødning, normalt ikke har nogen større betydning for miljøtilstanden i vandløb.

Med hensyn til nitrat- og fosforbelastning fra udbringningsarealer og aftalearealer er vandløbenes betydning først og fremmest transporten til marine vandområder, der vil kunne blive påvirket af næringsstoffiltørslen. Vandløbenes betydning med hensyn til fosforbelastning er desuden transporten af fosfor til søer, da søer normalt er fosforbegrænsede.

Løgumkloster Mølledam er en fersk næringsrig lavvandet sø. Oplandet til søen er på ca. 3.672 ha og består overvejende af dyrkede landbrugsarealer. Løgumkloster Mølledam ligger i et parklignende område, hvor der er og forventes at være et væsentligt større antal ænder end normalt, fordi der fodres. Mølledammen har således primært rekreativ værdi, mens den biologiske værdi er mere begrænset. Løgumkloster Mølledam er i Statens vandplan 2009-2015 målsat til at opnå en god økologisk tilstand. Denne målsætning er udskudt i Statens vandområdeplan 2015-2021 for Jylland og Fyn.

Da udbringningsarealerne og aftalearealerne er beliggende i et område, hvor hældningen mod vandløb og søer inden for 20 meter fra vandområdet ikke overstiger 3 grader (se figur 13), vurderes risikoen for fosfortab til overfladevandmiljøet at være ubetydelig.

Vi vurderer sammenfattende på baggrund af ovenstående, at det ansøgte husdyrbrugsprojekt ikke gennem udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne og aftalearealerne vil få væsentlig virkning på vandløb og søer, herunder Løgumkloster Mølledam og udpegningsgrundlaget for habitatområdet Brede Å.

4.5.2. Nitrat til Vadehavet fra udbringningsarealer

Den danske del af Vadehavet modtager årligt ca. 9.000 tons kvælstof fra land, hvoraf en stor del stammer fra landbruget. Den danske del af Vadehavet er delt op i 4 Dyb, som hver har sit delopland. Tønder Kommune afvander til 3 af disse Dyb: Lister Dyb, Juvre Dyb og Knude Dyb.

Vadehavet er et internationalt naturbeskyttelsesområde, der er udpeget med henblik på at beskytte en række dyrearter og naturtyper.

Vadehavets udpegninger

Vadehavet har følgende udpegninger:

- EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57 (Vadehavet)

- EF-habitatområde nr. 78 (Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde)
- Ramsarområde nr. 27 (Vadehavet)

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57 er følgende:

• Bramgås	• Klyde	• Sandterne
• Havørn	• Hjejle	• Splitterne
• Blå kærhøg	• Lille kobbersnepe	• Fjordterne
• Vandrefalk	• Dværgmåge	• Havterne
• Mosehornugle	• Hvidbrystet præstekrave	• Dværgterne
	• Almindelig ryle	• Blåhals
• Kortnæbbet gås	• Kikand	• Strandskade
• Grågås	• Spidsand	• Stor regnspeve
• Mørkbuget knortegås	• Skeand	• Rødben
• Lysbuget knortegås	• Ederfugl	• Hvidklire
• Gravand	• Sortand	• Islandsk ryle
• Pipeand	• Strandhjejle	• Sandløber

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 78 er følgende:

Dyrearter:

• Havlampret	• Stavsild	• Odder
• Bæklampret	• Laks	• Gråsæl
• Flodlampret	• Snæbel	• Spættet sæl
		• Marsvin

Naturtyper:

- Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- Flodmundinger
- Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- Kystlaguner og strandsøer
- Større lavvandede bugter og vige
- Rev
- Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter
- Vadegræssamfund
- Strandenge
- Forstrand og begyndende klitdannelser
- Hvide klitter og vandremiler
- Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- Kystklitter med havtorn
- Kystklitter med gråris
- Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
- Fugtige klitlavninger
- Indlandsklitter med lyng og visse indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
- Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- Brunvandede søer og vandhuller

- Vandløb med vandplanter
- Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- Tørre dværgbusksamfund (heder)
- Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkide-lokaliteter)
- Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
- Rigkær
- Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- Skovbevoksede tørvemoser
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Baggrunden for Vadehavsområdets status som Ramsar-område er dets funktion som det mest betydningsfulde opholdsområde for især svømmeænder og vadefugle i Danmark. Desuden findes et meget vigtigt fælde- og overvintringsområde for flere andefugle, herunder sortand i området.

Vadehavets miljøtilstand

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. Miljøstyrelsens kortværk til sagsbehandling af miljøgodkendelser for husdyrbrug. Se figur 14.

Ifølge Statens vandplaner og vandområdeplaner er miljømålslovens miljømål for den danske del af Vadehavet ikke opfyldt, bl.a. på grund af tilførslen af næringsstoffer fra land. Tilstanden i Lister Dyb i Vadehavet er anført som ringe. Årsagen anføres at være for højt indhold af klorofyl (næringsstoffer). For at opnå målopfyldelse kræves mindst, at tilstanden er god.

Beskyttelsesniveau

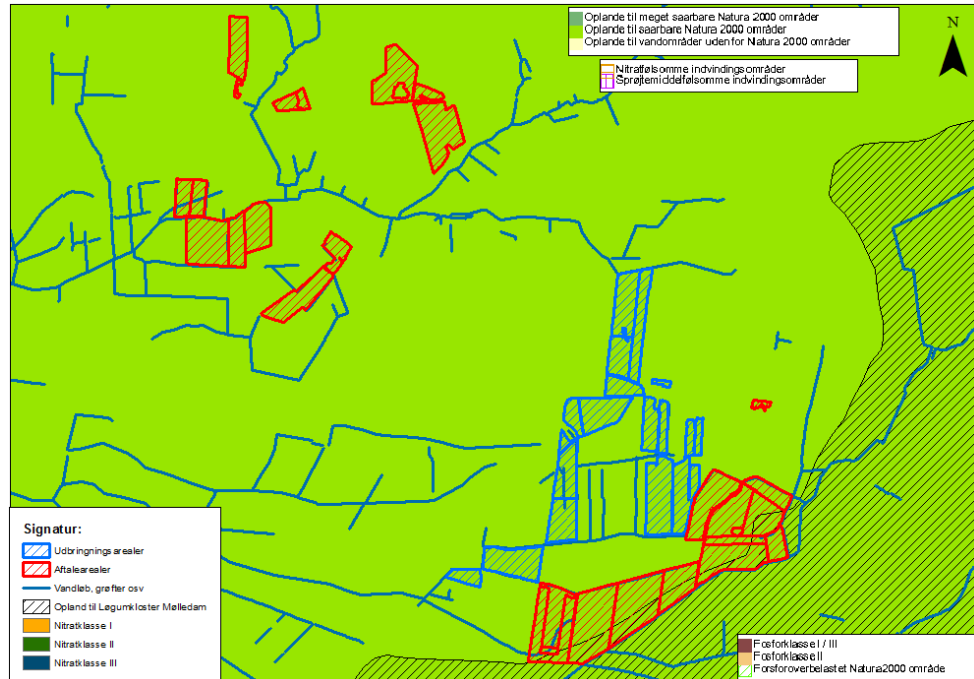
Det fremgår af bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at hvis udbringningsarealer ligger i områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3, skal husdyrtrykket på arealerne som udgangspunkt nedsættes i forhold til, hvad de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Formålet hermed er at opnå en lavere nitratudvaskning fra arealerne, end hvis arealerne fik husdyrgødning svarende til fuldt harmonitryk.

Nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne kan også begrænses ved hjælp af f.eks. ekstra efterafgrøder eller nedsat kvælstofnorm.

Staten har fastlagt beliggenheden af nitratklasserne. Dette er sket ud fra en kombination af viden om forskelle i Natura 2000-vandområders sårbarhed og viden om nitratreduktionspotentialer i forskellige afstrømningsområder til Natura 2000-vandområder.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet og af figur 14, at ingen af de ansøgte udbringningsarealer og aftalearealer ligger i områder, som Staten har udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3.

Figur 14. Nitrat- og fosfor.

Vurdering: Det vurderes, at projektet overholder husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau i forhold til nitrattilførsel til Natura 2000 kystvande (Vadehavet), da ingen af udbringningsarealerne og aftalearealerne ligger i områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3.

Skærpelse af beskyttelsesniveau – habitatvurdering:

Selv om det generelle beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskning til Natura 2000 kystvande er overholdt (nitratklasser), skal det overvejes, om det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt.

Der skal således ifølge habitatbekendtgørelsen foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Vadehavet væsentligt.

I bekræftende fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Vadehavet under hensyn til bevaringsmålsætningen for området, og viser denne konsekvensvurdering, at projektet vil skade området, kan der ikke gives tilladelse eller godkendelse til det ansøgte.

Ved vurderingen efter habitatbekendtgørelsen skal der inddrages viden fra vand- og naturplanerne efter miljømålsloven.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 er der angivet kriterier for, hvornår og hvorledes der ved miljøgodkendelse af husdyrbrug kan fastsættes skærpede vilkår for nitratudvaskningen fra udbringningsarealer.

Det fremgår heraf, at der for udbringningsarealer i vandoplande, hvor det samlede dyrehold er steget siden 2007, og hvor recipienten er overbelastet med kvælstof, kan stilles vilkår om en maksimal kvælstofudvaskning svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte, hvor der udelukkende gødes med mineralsk gødning (handelsgødning).

Miljøstyrelsen offentliggør data over udviklingen i dyreholdet på det oplandsniveau, der skal anvendes ved administrationen af denne bestemmelse. Det fremgår af de seneste data, der er offentliggjort på www.jordbrugsanalyser.dk, at dyreholdet har været stigende i oplandet til Lister Dyb med 3,2 % i perioden 2007 til 2015.

Da husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Lister Dyb via Brede Å vandløbssystemet, og da miljømålslovens miljømål "god tilstand" ikke er opfyldt i Lister Dyb – bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet, vurderes det, at enhver yderligere tilførsel af næringsstoffer vil forringe mulighederne for at opnå miljømålet samt bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Der henvises i denne forbindelse til konklusionerne i rapporten "Effekten af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787, 2010".

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Afskæringskriterierne fremgår af den web-baserede vejledning om miljøregulering af husdyrhold på styrelsens hjemmeside.

Afskæringskriterierne er gennemgået i det nedenstående for husdyrbrugets udbringningsarealer. I den forbindelse er Lister Dyb hverken karakteriseret som lukket bassin eller som et meget lidt belastet vandområde.

Påvirkning fra projektet i sig selv

Der udvaskes årligt i alt ca. 1.777 tons kvælstof fra det danske opland til Lister Dyb, jf. Statens vandplan for hovedvandopland Vadehavet. Ifølge Miljøstyrelsens web-baserede vejledning må det enkelte projekt ikke bidrage med mere end 5 % af den samlede kvælstofudvaskning, dvs. det ansøgte projekt må ikke udlede mere end 88,9 tons kvælstof pr. år, svarende til de 5 %.

Beregningerne i ansøgningsmaterialet viser, at den gennemsnitlige kvælstofudvaskning fra de 95,56 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer ved ansøgt drift, hvor der benyttes fuldt harmonitryk (2,3 DE/ha/år) og K12 referencesædskifte, er 64,6 kg N/ha/år ved den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen. Det svarer til en samlet årlig udvaskning fra rodzonen på maksimalt $95,56 \text{ ha} \cdot 64,6 \text{ kg N/ha/år} = 6,2 \text{ tons N/år}$ i ansøgt drift.

Vurdering: De 6,2 tons N/år udgør 0,34 % af den samlede tilførsel på ca. 1.777 tons N/år. Projektet overholder dermed 5 % kriteriet. Dermed kan det konkluderes, at projektet på Bovlund Bjergvej 29 og 31 for så vidt angår de ejede og forpagtede udbringningsarealer ikke i sig selv vil medføre skadevirkning på det internationale naturbeskyttelsesområde Vadehavet som følge af kvælstofudvaskning fra udbringningsarealerne.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Da dyretrykket har været stigende i oplandet til Lister Dyb i perioden fra 2007 til 2015, må kvælstofudvaskningen, jf. Miljøstyrelsens vejledning, fra det ansøgte projekts udbringningsarealer ikke overstige niveauet for planteavl, dvs. et niveau, der svarer til en arealdrift med plantesædskifte med brug af handelsgødning.

Der er i ansøgningen foretaget beregning af, hvad den årlige kvælstofudvaskning (nitratudvaskning) fra rodzonen fra de ejede og forpagtede udbringningsarealer ville have været, hvis udbringningsarealerne var blevet drevet som planteavlbrug uden tilførsel af husdyrgødning:

Efter-situation:	Nitrat-udvaskning fra rodzonen Kg N/ha/år
Udvaskning svarende til et plantebrug	76,5
Merudvaskning fra husdyrbrug	-11,9

Det fremgår af beregningerne, at udvaskningen for et planteavlbrug er beregnet til 76,5 kg N/ha/år, hvilket er 11,9 kg N/ha/år højere end udvaskningen fra det ansøgte projekts ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Vurdering: På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at nitrat-udvaskningen fra projektets ejede og forpagtede udbringningsarealer i kumulation med andre planer og projekter, ikke er væsentlig for udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Lister Dyb i Vadehavet er omfattet af.

Tønder Kommune har ikke kendskab til andre nye kilder, der ikke stammer fra husdyrproduktionen, der har betydet en stigning i nitratudvaskningen i oplandet til Lister Dyb.

Sammenfattende vurdering:

Det vurderes, at det ansøgte projekt, for så vidt angår de ejede og forpagtede udbringningsarealer, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil kunne medføre skade på udpegningsgrundlaget for det internationale naturbeskyttelsesområde Vadehavet som følge af kvælstofudvaskning fra udbringningsarealerne. Der stilles fastholdende vilkår om typer og mængder af husdyrgødning, der må udbringes på udbringningsarealerne, da dette er en forudsætning for vurderingerne.

4.5.3. Nitrat til Vadehavet fra aftalearealer

Ingen af de i ansøgningen 184,38 oplyste aftalearealer ligger i nitratklasse 1, 2 eller 3. Se figur 14.

Samtlige aftalearealer ligger i oplandet til Lister Dyb, hvor husdyrtrykket som nævnt har været stigende siden 2007.

Det er oplyst i ansøgningsmaterialet, at aftalearealerne drives økologisk, og så længe det er tilfældet, vil udvaskningen fra arealerne ligge under niveauet for udvaskningen svarende til et plantebrug.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at det ansøgte projekt ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter gennem afsætning af husdyrgødning til udbringning på aftalearealerne vil kunne medføre skade på udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Lister Dyb i Vadehavet er omfattet af.

Der stilles fastholdende vilkår om afsætningen af husdyrgødning til aftalearealerne, og at afsætningen kun må ske til arealerne, så længe de drives økologisk.

4.5.4. Nitrat til grundvand

Husdyrlovgivningens beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskningen til grundvand er rettet mod arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, se figur 14.

Arealer, der ikke ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, vurderes at være robuste i forhold til nitratudvaskning. Det vurderes på den baggrund, at det ansøgte projekt for så vidt angår både ejede og forpagtede udbringningsarealer som aftalearealer ikke vil medføre væsentlig virkning på grundvandet gennem nitratudvaskning fra udbringningsarealerne og aftalearealerne.

4.5.5. Fosfor til Vadehavet

Beskyttelsesniveau:

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor fokuserer primært på udbringningsarealer, hvor der er risiko for diffus udledning af fosfor til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor.

Beskyttelsesniveauet, der fremgår af bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, gælder således for udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, der er udpeget som fosforklasse 1, 2 eller 3. Fosforklasse 1, 2 og 3 er udpeget i områder, der ifølge Statens kortværk ligger i opland til Natura 2000 områder, som er overbelastet med fosfor.

Hvis udbringningsarealer er placeret i fosforklasse 1, 2 eller 3, er der krav om, hvor stort et fosforoverskud, der årligt må være på arealerne.

Kravet til fosforoverskud i de tre fosforklasser afhænger af jordbundsegenskaber, dræningsforhold og fosfortal.

Uanset beliggenhed i eller uden for fosforklasse 1, 2 og 3 må der ikke være et fosforoverskud, som overstiger det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonitryk.

I beregningen af fosforophobningen bliver der ikke taget hensyn til mængden af fosfor, der tilføres via handelsgødning.

Ingen af udbringningsarealerne og aftalearealerne i det ansøgte projekt ligger i et område, der ifølge Statens kort afvander til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor, og ingen af arealerne ligger i områder, der er udpeget til fosforklasse 1, 2 eller 3, se figur 14.

Ansøgningsmaterialets beregninger viser, at der ved ansøgt drift som gennemsnit for bedriftens 95,56 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer er et fosforoverskud på 9,1 kg P/ha/år ved den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen, og at overskuddet ikke overstiger det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonitryk. Der forventes et mindre fosforoverskud på aftalearealerne, da de tilføres mindre mængde husdyrgødning (1,4 DE/ha/år i stedet for 2,3 DE/ha/år).

Vurdering: Det vurderes på baggrund af ovenstående, at det ansøgte projekt overholder det generelle fosfor beskyttelsesniveau, der er anført i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Behov for skærpelse af beskyttelsesniveauet?

Ifølge bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen har kommunen på baggrund af en konkret vurdering mulighed for at skærpe fosfor beskyttelsesniveauet til også at gælde for udbringningsarealer, der ikke ligger inden for de udpegede fosforklasser. Desuden er der mulighed for at stille vilkår vedrørende fosforoverskud for arealer, der ligger i opland til mindre sårbare Natura 2000 områder, efter samme regler som gælder for fosforklasse 1, 2 og 3 i opland til fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde.

Det fremgår af figur 14, at udbringningsarealerne og aftalearealerne ifølge Statens kort ligger i opland til sårbare Natura 2000 vandområder, men ikke i opland til meget sårbare Natura 2000 vandområder, hvilket er i overensstemmelse med, at ingen af arealerne ligger i fosforklasse 1, 2 eller 3, og at arealerne ikke ligger i opland til P-overbelastet Natura 2000 vandområde.

Ingen af udbringnings og - aftalearealerne grænser op til vandløb med hældninger på over 6 grader. Se figur 13.

Vurdering:

Som nævnt tidligere er miljømålsætningen for Vadehavet ikke opfyldt på grund af for høj koncentration af klorofyl på grund af bl.a. tilførsel af næringsstoffer fra oplandet.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau i forhold til fosforoverskud gælder for udbringningsarealer, der ligger inden for områder, der er udpeget som fosforklasse 1, 2 eller 3. Derudover må fosforoverskuddet på udbringningsarealerne ikke overstige det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonytryk.

Lister Dyb i Vadehavet er i Statens kortmateriale, der er udarbejdet til sagsbehandling af godkendelser efter husdyrloven, hovedsageligt vurderet til at tilhøre de mindre følsomme Natura 2000 vandområder. Derfor er størstedelen af landområderne, der afvander til Lister Dyb, udpeget som fosforklasse 0, og her gælder som udgangspunkt de generelle harmonikrav.

I Statens vandhandleplan for Jylland og Fyn anføres det, at det primært er kvælstofbelastningen fra land, der er årsag til Vadehavets ringe miljøtilstand.

Husdyrlovgivningens regulering af den diffuse fosforudledning til Vadehavet via fosforklasserne (krav til fosforoverskud) bygger på nyeste viden om beliggenheden af sårbare naturtyper i Vadehavet kombineret med viden om faktorer, der giver risiko for fosfortab fra landbrugsjord. Tønder Kommune har ikke kendskab til andre modeller af nyere dato, der er mere velegnede til vurdering af Vadehavets sårbarhed og af udbringningsarealernes risiko for at påvirke Vadehavet via fosfortab til vandmiljøet.

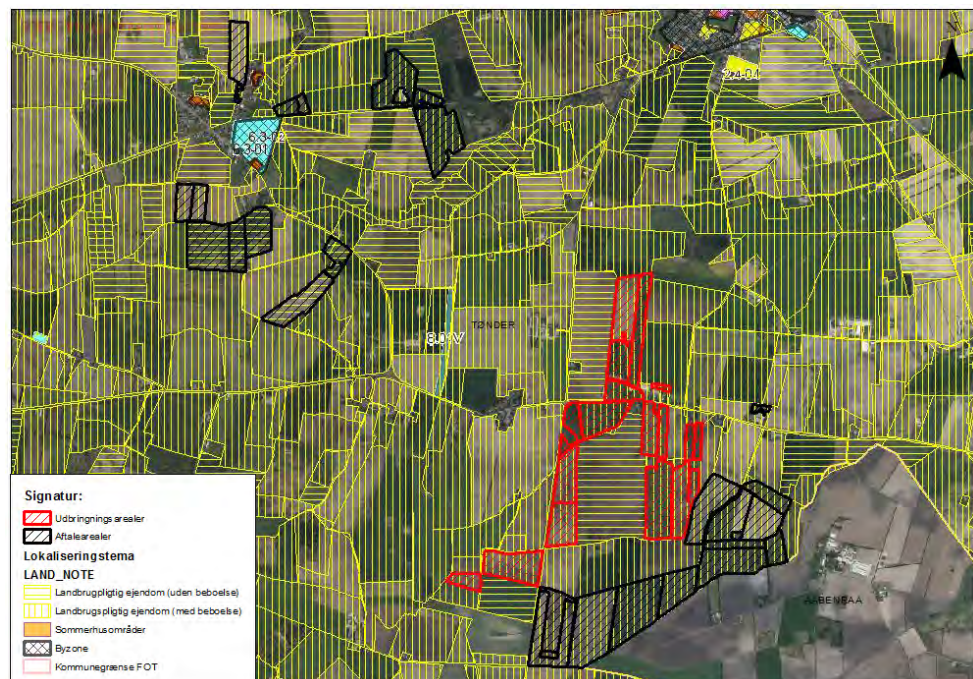
Tønder Kommune vurderer, at projektets udbringningsarealer og aftalearealer ikke omfatter områder, der skræner i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for belastning af Vadehavet med fosfor gennem overfladeafstrømning af husdyrgødning til vandløb. Dermed finder Tønder Kommune ikke anledning til at fastsætte vilkår om dyrknings- og gødningsfri bræmmer med henblik på at begrænse overfladeafstrømning af fosfor til vandmiljøet.

Tønder Kommune finder på baggrund af ovenstående, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledning af fosfor til vandmiljøet. Under hensyn til arealernes beliggenhed og karakter finder kommunen derfor ikke anledning til at fastsætte vilkår vedrørende fosforoverskuddet.

Sammenfattende vurderer vi, at projektet ikke gennem fosfortab fra arealerne vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Vadehavet.

4.6. GENER FRA UDBRINGNING

Alle udbringningsarealerne og aftalearealerne ligger i landzone, hvor der overvejende er ejendomme med landbrugspligt, men flere af udbringningsarealerne og aftalearealerne grænser op til ejendomme uden landbrugspligt. Enkelte af aftalearealerne ligger mindre end 200 meter til byzone ved Branderup. Ingen af udbringningsarealerne og aftalearealerne ligger nærmere end 200 meter til sommerhusområde eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Se figur 15.

Figur 15. Udbringningsarealer og aftalearealer i forhold til landbrugspligt, byzone, mv.

Vurdering

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der regler om, at der ikke må udbringes husdyrgødning på lørdage samt søn- og helligdage på arealer,

der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Af hensyn til de omkringboende stilles der vilkår om, at der på lørdage, søndage og helligdage ikke må transporteres husdyrgødning til og fra husdyrbruget eller foretages omrøring af gyllebeholderne på Bovlund Bjergvej 29 og 31, se vilkår 3.3.3.1 og vilkår 3.3.1.8.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der således er taget tilstrækkeligt hånd om lugtgener i forhold til omkringboende, idet der henvises til, at man som beboer i landzone til tider må acceptere en vis form for påvirkning fra landbrugserhvervet, når man er bosiddende i landzone.

4.7. ALTERNATIVE MULIGHEDER

Vi vurderer, at husdyrbruget kan miljøgodkendes på baggrund af oplysninger om ønsket indretning og drift, derfor er der ikke brug for alternativer.

5 HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev annonceret på kommunens hjemmeside den 11. august 2016 og 2 uger frem. Der er ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med idehøringen.

Nabo- og partshøring

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal partshøres i sagen er ansøger, ejere af jord der er med i projektet og ejere/lejere af bebyggelse der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 282 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

6 KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation (2016-niveau). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest onsdag den 15. marts 2017.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

7

BILAG

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Udbringningsarealer og aftalearealer

Bilag 3: Beredskabsplan

Bilag 4: Kapacitetsopgørelse

Bilag 5: Ansøgning nr. 82920 version 5 inkl. ammoniakberegninger

8 REFERENCER

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13-05-2016 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med seneste ændringer

² Bekendtgørelse nr. 926 af 27-06-2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

³ Bekendtgørelse nr. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

⁴ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26-11-2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10-12-2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

⁶ Bekendtgørelse nr. 44 af 11-01-2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28-09-2016 af lov om naturbeskyttelse, med seneste ændringer

⁸ Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

⁹ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, udgivet af FMK, 2. udgave

BILAG 1. SITUATIONSPLAN

BOVLUND BJERGVEJ 29+31, 6535 BRANDERUP J

NB: Numre på situationsplanen herover, passer med skemaet nedenfor. Numrene er forskellige fra dem der er vist i godkendelsen.

Tabel til situationsplan

Navn: Niels S B Schmidt

Adresse: Bovlundbjergvej 31, 6535 Branderup J

Dato: September 2016

Bygningsnummer	Fremtidig anvendelse	Ny-byggeri	Grundplan (m ²)	Bygningshøjde målt til tagryg + hældning	Bygningsmateriale og farver på facader	Bemærkninger
1	Stuehus Bovlundbjergvej 29	Nej	190 m ²		Rødt med sort tag	
2	Maskinhus	Nej	425 m ²	6 m, 30°	Brune stålplader Gråt tag	
3	Malkerum	Nej	120 m ²	6 m, 30°	Gule mursten Gråt tag	
4	Kostald	Nej	1500 m ²	6 m, 30°	Gule mursten Gråt tag	Ændre til kvier og til opsamlingsplads
5	Mellembygning	Nej	11 m ²			
6	Lade med korntørring	Nej	440 m ²	6 m, 30°	Gule stålplader Gråt tag	Revet ned
7	Gyllebeholder	Nej	1500 m ³	-	Beton	Der kommer telt på
8	Plansilo/vaskeplads	Nej		-	Beton	Vand herfra ~~udsprinkles~~ .
9	Stuehus Bovlundbjergvej 31	Nej	180 m ²		Hvidt med rødt tag	
10	Stald til ~~tyre+kvier~~	Nej	500 m ²	6 m, 30°	Hvidkalket Grønt tag	Ændres til kvier
11	Plansilo	Nej	200 m ²	-	Beton	Vand herfra ledes til gyllebeholder
12	Kalvevogne	Nej		-	-	
13	Stald til fedekalve samt	Nej	600 m ²	12 m, 30°	Hvide og brune stålplader	Ændre til kvier

	foder				Gråt tag	
14	Maskinhus	Nej	280 m ²	6 m, 30°		
15	Plansilo	Nej	180 m ²	-	Beton	Vand herfra ~~udsprinkles~~ .
16	Gyllebeholder	Nej	1570 m ³	-	Beton	
17	Mødding	Nej		-	Beton	
18	Råvarelager	Nej	250 m ²			Er godkendt
19	Plansilo	Nej	770 m ²		Beton	Er godkendt
20	Velfærdsstald	Nej	1770 m ²			Er godkendt

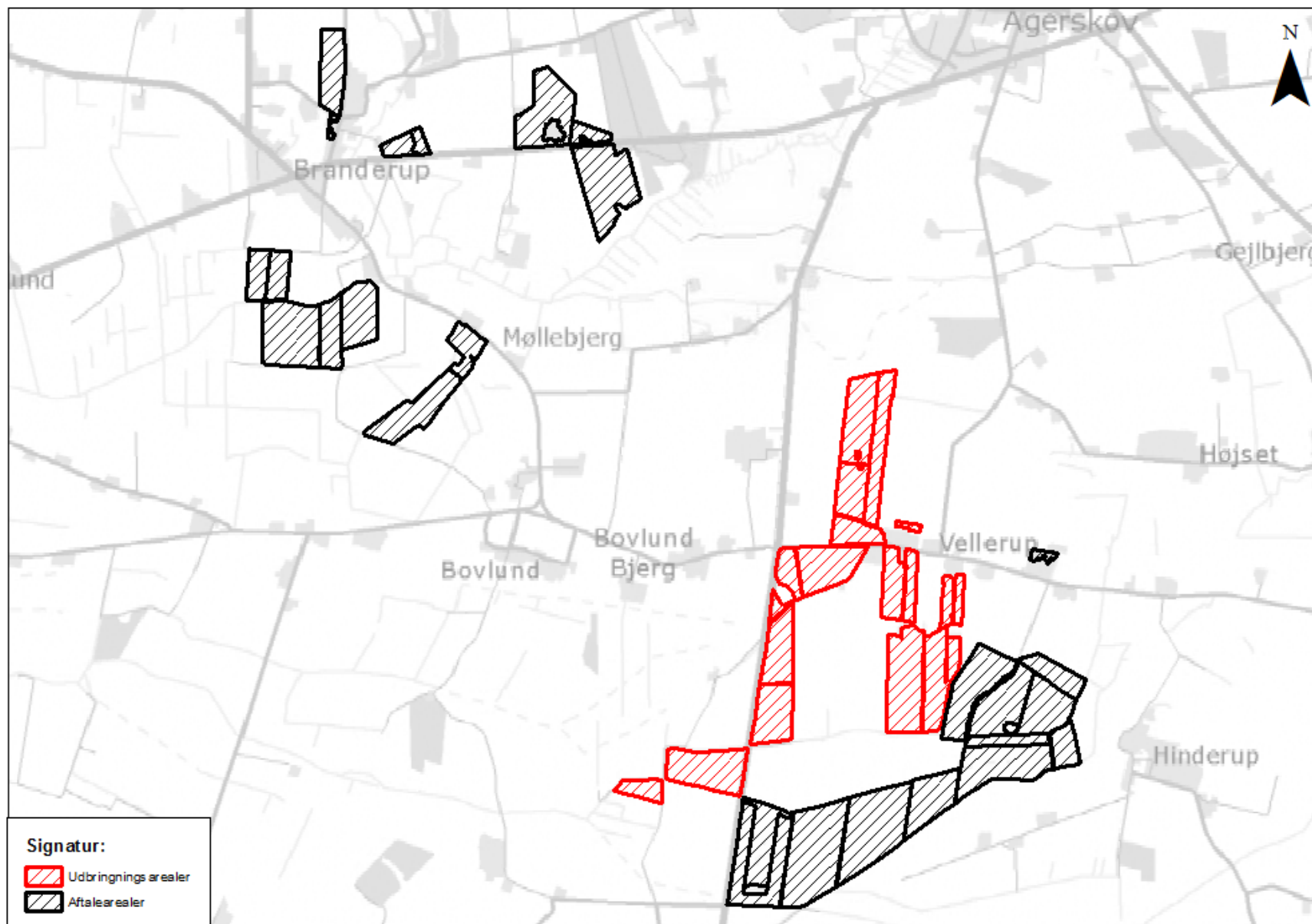
Lyseblå = uændret i forhold til tidligere MGK

BILAG 2. UDBRINGNINGSAREALER OG AFTALEAREALER

BOVLUND BJERGVEJ 29+31, 6535 BRANDERUP J.

BILAG 2. UDBRINGINGSAREALER OG AFTALEAREALER – BOVLUND BJERGVEJ 29+31, 6535 BRANDERUP J.

BILAG 3. BEREDSKABSPLAN

BOVLUND BJERGVEJ 29+31, 6535 BRANDERUP J

BILAG 4. KAPACITETSOPGØRELSE

BOVLUND BJERGVEJ 29+31, 6535 BRANDERUP J

Kapacitetserklæring

Til brug i forbindelse med miljøansøgning

For

Niels S B Schmidt
Bovlund Bjergvej 29+31
6535 Branderup
Tlf

Af

Birgitte Madsen
Billundvej 3
6500 Vojens
Tlf: 73202600

Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 Gyllebeholder	1500
2 Gyllebeholder	1575
3 Kanaler	750
4 Kanaler	500
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	4325

Lagre til fast gødning	Kapacitet
1 Mødding	24
2 Markstak	837
3	
4	
5	
Samlet kapacitet i tons	861

Evt. kommentarer:

Den udførte beregning er foretaget ud fra de officielle normtal for produktion af gødning. I praksis kan det på visse lokaliteter, af hensyn til en optimal udnyttelse af næringsstofferne og evt. fremtidige behov, være formålstmæssigt med en kapacitet, der overstiger de lovmæssige krav. Kontakt evt. din planteavlskonsulent for konkret vurdering.

Planlagt produktion

	Dyrehold	Antal	Normproduktion ton/år	Lager	
				Dybstrøelse	Gylle
1	Køer	117	30,41		3557,97
2	Køer	28	13,35		373,8
3	Kvier 12-23 mdr	79	6,649967742		525,3474516
4					0
5					0
6					0
7					0
8					0
9					0
10					0
	Dyrehold til dybstrøelse				
1	Køer	28	12,52	350,56	
2	Køer	20	15,9	318	
3	Kvier 0-6	43	1,89	81,27	
4	Tyre 40-60 kg	83	0,076235294	6,327529412	
5	Kvier 6-12 mdr	43	3,645607373	156,7611171	
		Enheder	Normproduktion		
	Tilførsel af vand		ton/år		
1	Regn i beholder	314	0,7		219,8
2	Regn på ensilageplads	200	0,7		140
3					0
4					0
5					0

Opbevaringskapacitet

			Dybstrøelse	Gylle
	Samlet tilledning til lagre	ton/år	912,9186465	4816,917452
	Produktion pr. måned	ton	76,07655387	401,4097876
	Opbevaringskapacitet	måneder	11,31754734	10,8

BILAG 5. ANSØGNING NR 82920 vers 5

BOVLUND BJERGVEJ 29+31, 6535 BRANDERUP J

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	82920
Version	5
Dato	20-12-2016 00:00:00

Navn	Niels S. B. Schmidt
Adresse	Bovlundbjergvej 31
Telefon	74835191
Mobil	20930191
E-Mail	bm@slf.dk

Kort beskrivelse

Kopi: *BM* Niels S. B. Schmidt ønsker at ændre dyreholdet. Færre tyre, flere køer.

1 GENERELLE FORHOLD	3
1.1 Ejer- og driftsforhold	3
1.2 Godkendelsespligt	4
1.3 Godkendelsens omfang	4
1.3.1 Projektets omfang	4
1.3.2 Tidligere godkendelser	4
1.3.3. Biaktiviteter	5
1.3.4 Husdyrbrugets ophør	5
1.4.1 Offentlighed og høring	5
1.4.2 Ikke-teknisk resumé	5
2 ANLÆGGET	5
2.1. Dyrehold og management	6
2.2. Lokalisering	9
2.2.1 Faste afstandskrav	9
2.2.2 Landskabet og planforhold	9
2.3.1 Energiforbrug	9
2.3.2 Vandforbrug	10
2.4.1 Lugt	10
2.4.2 Støj	13
2.4.3 Lys	14
2.4.4 Fluor og skadedyr	14
2.4.5 Støv	14
2.4.6 Transport	14
2.5.1 Restvand	15
2.5.2 Husdyrgødning og foder	15
2.5.3 Affald og kemikalier	17
2.5.4 Ammoniaktab	17
2.5.4.1 Påvirkning af natur	20
2.5.4.2 BAT/Ammoniaktab	25
3 AREALERNE	28
3.1 Markoplysninger	29
3.2 Gødningsregnskab	30
3.3 Nitrat (overfladevand)	32
3.4 Nitrat (grundvand)	33
3.5 Fosfor	33
3.6 Ammoniak fra udbringning	33
3.7 Gener fra udbringning	34
Bilag kort: Stalde og opbevaringslagre	
Bilag kort: Ammoniak kort 1	
Bilag kort: Ammoniak kort 2	

1 Generelle Forhold

1.1 Ejer- og driftsforhold

Kommunikations-e-mail

Email adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
bm@slf.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Lautrupgård og Bøttcher	5500019340	12218400

Adresse	Postnummer	By
---------	------------	----

Matrikler på ejendom Lautrupgård og Bøttcher

Ejerlav	Matrikel nummer
Bovlund, Agerskov	433
Bovlund, Agerskov	431
Bovlund, Agerskov	434
Bovlund, Agerskov	432
Bovlund, Agerskov	2
Bovlund, Agerskov	435
Bovlund, Agerskov	430

CHR på ejendom Lautrupgård og Bøttcher

CHR

Ansøger

Niels S. B. Schmidt
Bovlundbjergvej 31
6535 Branderup J

Tlf.nr.: 74835191 Mobil: 20930191

bm@slf.dk

Konsulent

Sønderjysk Landboforening, Birgitte Madsen
Billundvej 3
6500 Vojens

Tlf.nr.: 73202600 Mobil:

bm@slf.dk

Kontaktperson på bedriften

Niels S. B. Schmidt
Bovlundbjergvej 31
6535 Branderup J

Tlf.nr.: 74835191 Mobil: 20930191

bm@slf.dk

Bedriftsoplysninger

Unavngivet bedrift
Bovlundbjergvej 31
6535 Branderup J
CVR nummer: 12218400

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.2 Godkendelsespligt

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3 Godkendelsens omfang

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.1 Projektets omfang

Beskrivelse af projektets datoer:

Starttidspunkt for byggeriet: 18-04-2007

Sluttidspunkt for byggeriet: 18-04-2007

Starttidspunkt for driften: 18-04-2007

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.2 Tidligere godkendelser

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.3. Biaktiviteter

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.4.1 Offentlighed og høring

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.4.2 Ikke-teknisk resumé

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2 Anlægget

2.1. Dyrehold og management

Beskrivelse af anlægget:

Husdyrbrugets samlede anlæg

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvKs15	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Spaltegulvbokse	Nudrift	83	39,52
		Ansøgt	0	0,00
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	10	13,82
		Ansøgt	20	29,08
KvUt04	Ungtyr, tung race (6 mdr. - slagting 440 kg), Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	Nudrift	49	9,14
		Ansøgt	0	0,00
KvTk02	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Nudrift	49	4,48
		Ansøgt	0	0,00
KvKs10	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	43	15,31
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	8	1,89
		Ansøgt	14	3,31
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	49	1,28
		Ansøgt	83	1,08
KvSm02	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Nudrift	16	4,59
		Ansøgt	29	8,31
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	98	135,47
		Ansøgt	0	0,00
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	79	38,89
KvMa10	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	28	40,71
KvMa05	Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	117	170,09

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Kvier - fuldspalter	Nej	KvKs15	Nudrift	83	0	6,00	27,00		39,52
			Ansøgt	0	0	6,00	27,00		0,00
Gold+kælvning	Nej	KvMa09	Nudrift	10	0			10120,00	13,82
			Ansøgt	20	0			11000,00	29,08
Fedekalvestald	Nej	KvUt04	Nudrift	49	16	220,00	380,00		9,14
			Ansøgt	0	0	220,00	440,00		0,00
		KvTk02	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	0	0	40,00	220,00		0,00
		KvKs10	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	43	0	6,00	12,00		15,31
Kalve-vogne	Nej	KvSm01	Nudrift	8	0	0,00	2,00		1,89
			Ansøgt	14	0	0,00	2,00		3,31
		KvTk01	Nudrift	49	8	40,00	80,00		1,28
Sum			Nudrift					210,19	
			Ansøgt					306,79	
Ændring alle produktioner:								96,59	

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
			Ansøgt	83	4	40,00	60,00		1,08
Tyre + kvier	Nej	KvSm02	Nudrift	16	0	2,00	6,00		4,59
			Ansøgt	29	0	2,00	6,00		8,31
		KvTk02	Nudrift	49	16	80,00	220,00		4,48
			Ansøgt	0	0	40,00	220,00		0,00
Kostald	Nej	KvMa08	Nudrift	98	0			10120,00	135,47
			Ansøgt	0	0			10120,00	0,00
		KvKs08	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	79	0	12,00	23,00		38,89
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	Nej	KvMa10	Nudrift	0	0			10120,00	0,00
			Ansøgt	28	0			11000,00	40,71
Velfærd - afsnit m senge	Nej	KvMa05	Nudrift	0	0			10120,00	0,00
			Ansøgt	117	0			11000,00	170,09
Sum			Nudrift						210,19
			Ansøgt						306,79
Ændring alle produktioner:									96,59

* Ændret fravænningsvægt i alt per årssø er beregnet efter formlen: Ændret fravænningsvægt per årssø = ((Indtastet vægt ved fravæning - 7,3) x aktuelt antal fravænnede smågrise per årssø). Hvor antal fravænnede smågrise per årssø enten er den indtastede værdi eller det aktuelle antal smågrise ifølge nyeste N-normer (dvs. systemets standardtal).

Oplysninger om udegående dyr

Produktioner som ikke fremgår af denne tabel er ikke udegående

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	Mdr. udegående uden for udbringningsareal	Mdr. udegående inden for udbringningsareal
Kvier - fuldspalter	KvKs15	Nudrift	6	0
		Ansøgt	0	0

Oplysninger om mink

Der er ingen mink på ejendommen.

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravæning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	Foder total ¹	Protein ²	Fosfor ³	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årssø / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
Kvier - fuldspalter	KvKs15	Nudrift	2610,00	138,00	3,24			
		Ansøgt	2610,00	138,00	3,24			
Gold+kælvning	KvMa09	Nudrift	7739,00	163,00	3,98	3,41		
		Ansøgt	7739,00	163,00	3,98	3,41		
Fedekalvestald	KvUt04	Nudrift	1280,00	145,00	4,20			
		Ansøgt	1280,00	145,00	4,20			
	KvKs10	Nudrift	2610,00	138,00	3,24			
		Ansøgt	2610,00	138,00	3,24			
Kalve-vogne	KvSm01	Nudrift	1138,00	183,00	4,51			
		Ansøgt	1138,00	183,00	4,51			
	KvTk01	Nudrift	619,00	169,00	4,40			
		Ansøgt	619,00	169,00	4,40			
Tyre + kvier	KvSm02	Nudrift	1138,00	183,00	4,51			
		Ansøgt	1138,00	183,00	4,51			
	KvTk02	Nudrift	619,00	169,00	4,40			
		Ansøgt	619,00	169,00	4,40			
Kostald	KvMa08	Nudrift	7739,00	163,00	3,98	3,41		
		Ansøgt	7739,00	163,00	3,98	3,41		

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	Foder total ¹	Protein ²	Fosfor ³	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årsko / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
	KvKs08	Nudrift	2610,00	138,00	3,24			
		Ansøgt	2610,00	138,00	3,24			
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	KvMa10	Nudrift	7739,00	163,00	3,98	3,41		
		Ansøgt	7739,00	163,00	3,98	3,41		
Velfærd - afsnit m senge	KvMa05	Nudrift	7739,00	163,00	3,98	3,41		
		Ansøgt	7739,00	163,00	3,98	3,41		

1) "Foder total" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr antal FE/dyr. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "foder total" kg. fodertørstof/årsko og for dyretyperne; mink og fjerkræ angiver "foder total" kg. foder/dyr.

2) "Protein" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr gram råprotein/FE. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "protein" gram råprotein/kg. fodertørstof og for dyretypen fjerkræ angiver "protein" protein % i foder.

3) "Fosfor" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr gram fosfor/FE. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "fosfor" gram fosfor/kg. fodertørstof og for dyretypen fjerkræ angiver "fosfor" fosfor % i foder.

Management

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedste tilgængelige fodertechnologi

Staldnavn	ProduktionsID	Staldsystem kode	Bedste tilgængelige fodertechnologi
Kvier - fuldspalter	PR-540865	KvKs15	
Gold+kælvning	PR-540866	KvMa09	
Fedekalvestald	PR-540867	KvUt04	
	PR-540868	KvTk02	
	PR-540891	KvKs10	
Kalve-vogne	PR-540869	KvSm01	
	PR-540870	KvTk01	
Tyre + kvier	PR-540871	KvSm02	
	PR-540872	KvTk02	
Kostald	PR-540873	KvMa08	
	PR-540876	KvKs08	
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	PR-540898	KvMa10	
Velfærd - afsnit m senge	PR-540899	KvMa05	

Produktioner fordelt på dyrekategorier

Dyrekategorier	Nudrift/ansøgt drift	Antal Dyreenheder
Kvæg	Nudrift	210,19
	Ansøgt	306,79
Ændring - Kvæg		96,59
Fjerkræ og andre dyr	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Fjerkræ og andre dyr		0,00
Svin	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Svin		0,00
Sum	Nudrift	210,19
	Ansøgt	306,79
Ændring - I alt		96,59

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2. Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav. Der skal også gøres rede for husdyrbrugets placering i landskabet.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.3.1 Energiforbrug

Energiforbrug på anlæg

Energiteknologi på anlæg

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.3.2 Vandforbrug

Vandforbrug på anlæg**Vandteknologi på anlæg****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.1 Lugt

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Enkeltbolig	0	FMK	74,43	54,51	74,43	54,51	149,53	Ja	Ja
+ Samlet bebyggelse	0	NY	152,11	62,03	152,11	62,03	1.075,29	Ja	Ja
+ Byzone	0	FMK	235,37	172,37	235,37	172,37	2.472,07	Ja	Ja

0.00* = Geneafstand kunne ikke beregnes da samlet antal dyr falder under spredningskurven. Bemærk for mink udregnes geneafstand kun med NY, hvorved FMK vil give 0.00 hvis der kun er mink i stalden.

Forklaring til tabel "Samlet resultat af lugtberegning".

I tabellen vises geneafstanden til den stald, der begrænser produktionen mest. For at lette overskueligheden er der tilføjet en farve til linjen, der viser begrænsningen til det indtastede nabopunkt. I oversigten prioriteres staldene i følgende rækkefølge rød, gul, hvid, grøn. Således er der aldrig røde, gule eller hvide linjer gemt, hvis linjen er markeret med grøn.

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation.

Hvid: Stalden er ikke bortscreenet, men genekriterie er overholdt.

Grøn: Afstanden til nabo er så stor, at alle stalde er bortscreenet.

+ Tryk på "plus" for at få det fulde overblik over de beregnede geneafstande til et udpeget nabopunkt. Når tabellen er foldet ud, vil staldene blive listet i en rækkefølge, således at den stald der er tættest på nabopunktet listes først, og stalden der er længst væk, listes sidst.

Bebyggelsestyper** Enkeltbolig**

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

** Samlet bebyggelse**

Ved *samlet bebyggelse* forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

Lugteneberegninger – Detaljer om staldafsnit

I nedenstående tabeller er de valgte bebyggelser angivet. Afstanden (m) angiver afstanden fra det vægtede punkt i staldafsnittet til den udpegede bebyggelse. Bortscreenet for ny og FMK angiver om staldafsnittet er bort screenet eller ej.

Enkeltbolig

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Tyre + kvier	103,69	Ja	Ja	Ja
Gold+kælvning	107,74	Ja	Ja	Ja
Kalve-vogne	118,91	Ja	Ja	Ja
Kostald	119,22	Ja	Ja	Ja
Fedekalvestald	123,26	Ja	Ja	Ja
Kvier - fuldspalter	124,62	Ja	Ja	Ja
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	158,61	Ja	Ja	Ja
Velfærd - afsnit m senge	171,68	Ja	Ja	Ja

Samlet bebyggelse

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Velfærd - afsnit m senge	1.053,10	Nej	Ja	Ja
Kvier - fuldspalter	1.066,66	Nej	Ja	Ja
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	1.073,16	Nej	Ja	Ja
Kostald	1.077,14	Nej	Ja	Ja
Gold+kælvning	1.107,67	Nej	Ja	Ja
Kalve-vogne	1.114,45	Nej	Ja	Ja
Tyre + kvier	1.170,04	Nej	Ja	Ja
Fedekalvestald	1.191,63	Nej	Ja	Ja

Byzone

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Velfærd - afsnit m senge	2.454,20	Nej	Ja	Ja
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	2.458,89	Nej	Ja	Ja
Kalve-vogne	2.489,05	Nej	Ja	Ja
Kvier - fuldspalter	2.495,92	Nej	Ja	Ja
Kostald	2.496,94	Nej	Ja	Ja
Gold+kælvning	2.500,69	Nej	Ja	Ja
Fedekalvestald	2.510,34	Nej	Ja	Ja
Tyre + kvier	2.519,47	Nej	Ja	Ja

Lugtmission fra produktioner

Nedenfor ses forudsætningerne til den beregnede lugtmission med værdierne LE og OU. Hvis der er anført en lugtreducerende teknologi på stald, vil dette fremgå af "effekt af teknologi", og det samlede output for LE og OU ses under "faktisk lugt[LE][OU]". Under tabellen fremgår den vejledende konsekvenszone. Bemærk at den beregnede værdi for vejledende konsekvenszone for pelsdyr ikke er retvisende, da konsekvenszonen beregnes på grundlag af LE, og pelsdyr har ikke normalt for LE.

Ansøgt drift

Staldafsnit	Stald-system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Kvier - fuldspalter	KvKs15	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gold+kælvning	KvMa09	20	0	12,00	0	480,00	2.040,00	0,00	480,00	2.040,00
Fedekalvestald	KvUt04	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk02	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs10	43	0	7,55	0	301,81	1.282,69	0,00	301,81	1.282,69
Kalve-vogne	KvSm01	14	0	0,72	0	28,94	122,97	0,00	28,94	122,97
	KvTk01	83	4	0,20	0	8,00	34,00	0,00	8,00	34,00
Tyre + kvier	KvSm02	29	0	2,51	0	100,55	427,33	0,00	100,55	427,33
	KvTk02	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kostald	KvMa08	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs08	79	0	28,51	0	1.140,54	4.847,29	0,00	1.140,54	4.847,29
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	KvMa10	28	0	16,80	0	672,00	2.856,00	0,00	672,00	2.856,00
Velfærd - afsnit m senge	KvMa05	117	0	70,20	0	2.808,00	11.934,00	0,00	2.808,00	11.934,00
SUM	-	413	4	138,50	-	5.539,83	23.544,28	-	5.539,83	23.544,28

Vejledende konsekvenszone: $1,6 * 5.539,83^{0,6} = 281,98$ meter

Nudrift

Staldafsnit	Stald-system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Kvier - fuldspalter	KvKs15	83	0	28,15	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gold+kælvning	KvMa09	10	0	6,00	0	240,00	1.020,00	0,00	240,00	1.020,00
Fedekalvestald	KvUt04	49	16	4,80	0	192,00	816,00	0,00	192,00	816,00
	KvTk02	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs10	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kalve-vogne	KvSm01	8	0	0,41	0	16,53	70,27	0,00	16,53	70,27
	KvTk01	49	8	0,48	0	19,20	81,60	0,00	19,20	81,60
Tyre + kvier	KvSm02	16	0	1,39	0	55,48	235,77	0,00	55,48	235,77
	KvTk02	49	16	2,40	0	96,00	408,00	0,00	96,00	408,00
Kostald	KvMa08	98	0	58,80	0	2.352,00	9.996,00	0,00	2.352,00	9.996,00
	KvKs08	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	KvMa10	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velfærd - afsnit m senge	KvMa05	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM	-	362	40	102,43	-	2.971,21	12.627,64	-	2.971,21	12.627,64

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

Nedenfor ses de anførte lugtreducerende teknologi på stald som indgår i lugtberegningen.

Staldnavn	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
Kvier - fuldspalter	Ingen data.				
Gold+kælvning	Ingen data.				
Fedekalvestald	Ingen data.				

Staldnavn	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
Kalve-vogne	Ingen data.				
Tyre + kvier	Ingen data.				
Kostald	Ingen data.				
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	Ingen data.				
Velfærd - afsnit m senge	Ingen data.				

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

Nedenfor ses oplysninger om ventilation, disse oplysninger indgår ikke i lugtberegningen.

Staldnavn	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
Kvier - fuldspalter	Ingen data			
Gold+kælvning	Ja	0,00%	0,00	0,00
Fedekalvestald	Ja	0,00%	0,00	12,00
Kalve-vogne	Ja	0,00%	0,00	0,00
Tyre + kvier	Nej	0,00%	8759,00	12,00
Kostald	Ja	0,00%	0,00	6,00
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	Ja	0,00%	0,00	0,00
Velfærd - afsnit m senge	Ja	0,00%	0,00	0,00

Afkasttype og øvrige bemærkninger

Nedenfor ses oplysninger om afkast, disse oplysninger indgår ikke i lugtberegningen.

Staldnavn	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
Kvier - fuldspalter		
Gold+kælvning		
Fedekalvestald		Der er en enkelt mekanisk ventilator i bygningen. Den bruges efter behov, som supplement til den naturlige ventilation.
Kalve-vogne		
Tyre + kvier		Der er mekanisk ventilationen i bygningen. Der er tale om et undertryksanlæg
Kostald		
Velfærd - afsnit med dybstrøelse		
Velfærd - afsnit m senge		

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.2 Støj

Beskrivelse af støjkloder

Beskrivelse af driftsperiode

Beskrivelse af støjklodetiltag

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse skadedyr**Beskrivelse af gener fra fluer****Beskrivelse af rottebekæmpelse****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.5 Støv

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.6 Transport

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transport samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst:**Generel vurdering:**

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.1 Restvand

Beskrivelse af mængde af restvand**Beskrivelse af tilledning af restvand****Beskrivelse af afledning af restvand****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.2 Husdyrgødning og foder

Oversigt over opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
Gyllebeholder 1500 m3	Bygget 1993
Gyllebeholder 1570 m3	Bygget 1993 Støbt beholder, der kan modstå tryk fra begge sider.
Mødding	Fast bund. Afløb til pumpebrønd. På møddingen ligger møg fra kalve-vognene og kælvningsboksene.
Markstak	

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Gyllebeholder 1500 m3	<ul style="list-style-type: none"> Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank. • Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. • Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder. • Der er normalvist ikke problemer med etablering af flydelag på kvæggylle. Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. • Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle senest 14 dage efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag. • Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til gældende krav. • Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder. • Fravalg: Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanke. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved at etablere fast overdækning.
Gyllebeholder 1570 m3	<ul style="list-style-type: none"> Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank. • Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. • Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder. • Der er normalvist ikke problemer med etablering af flydelag på kvæggylle. Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. • Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle senest 14 dage efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag. • Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til gældende krav. • Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder. • Fravalg: Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanke.

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af bedste tilgængelige opbevaringsteknik
	Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved at etablere fast overdækning.
Mødding	
Markstak	

Detaljer om opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet [ton]
Gyllebeholder 1500 m ³	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	3 x 25 m	1.500,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	3 x 25 m	1.500,0
Gyllebeholder 1570 m ³	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	4 x 23 m	1.570,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	4 x 23 m	1.570,0
Mødding	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads	5x5 m	24,0
		Ansøgt drift	Møddingsplads	5x5 m	50,0
Markstak	Eksisterende	Nudrift	Markstak	16x17 m	420,0
		Ansøgt drift	Markstak	17x18 m	625,0
Sum		Nudrift			3.514,0
		Ansøgt drift			3.745,0

Detaljer om fast lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
Gyllebeholder 1500 m ³	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
Gyllebeholder 1570 m ³	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
Mødding	Nudrift	5,00	65
	Ansøgt	7,00	80
Markstak	Nudrift	95,00	65
	Ansøgt	93,00	80

Detaljer om flydende lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
Gyllebeholder 1500 m ³	Nudrift	50,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	50,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
Gyllebeholder 1570 m ³	Nudrift	50,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	50,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
Mødding	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
Markstak	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)

Beskrivelse af mulige uheld

Beskrivelse af risikominimering

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Beskrivelse af opbevaring af ensilage og foder

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.3 Affald og kemikalier

Beskrivelse af døde dyr**Beskrivelse af fast affald****Beskrivelse af pesticider****Beskrivelse af oliekemikalier****Olieaffald:**

Før: Når der er spildolie afhentes det af Dansk Olie Genbrug.

Efter: Når der er spildolie Dansk Olie Genbrug.

Kemikalieaffald (05.12 Pesticid affald):

Før: De er rengjort og afleveres til renovation.

Efter (anslået): De er rengjort og afleveres til renovation.

Veterinært affald (05.13 affald af lægemidler):

Før: Affaldet afleveres til dyrlæge, der står for bortskaffelse.

Efter (anslået): Affaldet afleveres til dyrlæge, der står for bortskaffelse.

Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Beskrivelse af øvrige kemikalier

Øvrige kemikalier for Ejendom Lautrupgård og Bøttcher:

Maskincenter Syd tager olieaffald med retur. De står for service af maskiner.

Tomme rengjorte kemikaliedunke afleveres til Bent Matzen.

Opbevaring af diesel / fyringsolie sker i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Tankning af diesel sker på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Beskrivelse af egenkontrol

Der er sundhedsrådgivning månedligt

Gyllepumpning overvåges

Gylletank kontrolleres for flydelag

Gylletanke kontrolleres i 10 års-kontrollen af autoriseret kontrollør

Arlagårdens egenkontrol anvendes.

Der er ydelseskontrol 11 gange årligt.

Medlem af Dansk Kalv kontrol.

Autoriseret elinstallatør laver gennemsyn af elinstallationerne hvert 5. år

Ensilageprøver udtages til brug ved foderoptimering

Der udarbejdes foderplaner således blandingen altid er optimeret

Der udarbejdes sprøjtejournal

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.4 Ammoniaktab

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Ja
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-3,72 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	346,41
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	0,00
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1357,89
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	256,21
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	53,01

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2013,50 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	1931,86 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Nej
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	81,65 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Kvier - fuldspalter	KvKs15	223,13	264,23	-41,10	-18,42%	0,00	0,00	0,00	264,23
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Gold+kælvning	KvMa09	0,00	104,25	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	104,25
		0,00	208,50	0,00	0,00%	0,00	0,00	14,06	194,44
Fedekalvestald	KvUt04	0,00	57,68	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	57,68
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
KvKs10	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kalve-vogne	KvSm01	0,00	13,26	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	13,26
		0,00	23,20	0,00	0,00%	0,00	0,00	1,51	21,69
	KvTk01	0,00	6,72	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	6,72
		0,00	5,42	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,36	5,06
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Tyre + kvier	KvSm02	0,00	32,10	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	32,10
		0,00	58,18	0,00	0,00%	0,00	0,00	3,80	54,39
	KvTk02	0,00	33,57	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	33,57
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Kostald	KvMa08	981,40	1225,23	-243,83	-24,85%	0,00	0,00	0,00	1225,23
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		439,04	519,91	-80,87	-18,42%	0,00	0,00	19,69	500,22
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	KvMa10	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		282,11	345,14	-63,03	-22,34%	0,00	0,00	17,41	327,73
Velfærd - afsnit m senge	KvMa05	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		1171,67	863,28	308,39	26,32%	0,00	0,00	60,67	802,61
Sum	Nudrift	1204,53	1737,04	-284,93		0,00	0,00	0,00	1737,04
	Ansøgt	1892,82	2138,65	164,49		0,00	0,00	125,16	2013,50

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år) *	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
Kvier - fuldspalter	KvKs15	3,19	6,69
		0,00	0,00
Gold+kælvning	KvMa09	10,43	7,54
		9,72	6,69

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år) *	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
Fedekalvestald	KvUt04	1,73	6,31
		0,00	0,00
	KvTk02	0,00	0,00
		0,00	0,00
Kalve-vogne	KvSm01	0,00	0,00
		3,34	7,01
	KvTk01	1,89	7,00
Tyre + kvier	KvSm02	1,77	6,54
		0,82	5,25
	KvTk02	0,77	4,67
Kostald	KvMa08	0,82	7,00
		0,00	0,00
	KvKs08	0,00	0,00
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	KvMa10	6,13	12,86
		0,00	0,00
Velfærd - afsnit m senge	KvMa05	11,70	8,05
		0,00	0,00
		6,86	4,72

* Ammoniaktab pr. produktionsenhed er ikke type 1 og type 2 korrigeret.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

Staldnavn	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
Kvier - fuldspalter	Ingen data				
Gold+kælvning	Ingen data				
Fedekalvestald	Ingen data				
Kalve-vogne	Ingen data				
Tyre + kvier	Ingen data				
Kostald	Ingen data				
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	Ingen data				
Velfærd - afsnit m senge	Ingen data				

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænningsvægt	Effekt foderoptimering
Kvier - fuldspalter	Ingen data							
Gold+kælvning	Ingen data							
Fedekalvestald	Ingen data							
Kalve-vogne	Ingen data							
Tyre + kvier	Ingen data							
Kostald	Ingen data							
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	Ingen data							
Velfærd - afsnit m senge	Ingen data							

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

Lagernavn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
Gyllebeholder 1500 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	85,00
Gyllebeholder 1570 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00

Lagernavn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
Mødding	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	80,00	3,00
Markstak	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Markstak	Ansøgt	Ingen	0,00%	80,00	37,00

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.4.1 Påvirkning af natur

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 2.013,50 kgN/år

Meremission fra stald og lager: 276,46 kgN/år

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
Unavngivet naturpunkt 1	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	0,0	0,0
Mose 2	3	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,6
Mose 3 vest	3	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,1
Mose 3 øst	3	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,1
Højmosen øst for Branderup	2	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,0
Mandbjerg Skov	1	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,0
Mose øst for Agerskov	2	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,0
Mose ved Højsetvej	3	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,1
Mose syd for Højsetvej	3	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,1
Vandhul 2 (ej kategori 1-3)	3	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	0,2

Naturpunkt: Unavngivet naturpunkt 1 Kategori: **3**Opretter: **Ansøger**Kumulationen: **Nul ejendomme**Ruhed natur: **S**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	4.376	226
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	4.362	225
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	4.305	225
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	4.360	225
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	4.319	225
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	4.362	225
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	4.432	226

O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	4.316	225
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	4.320	225
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	3.839	236
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	4.358	226
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	4.362	226

Naturpunkt: Mose 2 Kategori: **3**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,6 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	-0,1	0,0	L	3	266	310
S: Gold+kælvning	0,0	0,1	L	3	248	313
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	183	328
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	260	316
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	182	317
S: Kostald	-0,3	0,2	L	3	248	313
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	+0,1	0,1	L	3	306	314
S: Velfærd - afsnit m senge	+0,2	0,2	L	3	306	314
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	301	301
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	230	325
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	223	326
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.101	347

Naturpunkt: Mose 3 vest Kategori: **3**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,1 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	475	5
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	474	7
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	478	15
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	494	7
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	451	13
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	474	7
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	514	2
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	514	2
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	453	357
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	500	12
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	501	13
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.375	360

Naturpunkt: Mose 3 øst

Kategori: **3**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,1 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	521	341
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	511	343
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	481	353
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	530	344
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	464	349
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	512	343
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	565	341
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	564	341
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	525	334
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	518	349
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	515	350
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.411	351

Naturpunkt: Højmose øst for Branderup Kategori: **2**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	2.507	149
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	2.547	148
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	2.598	146
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	2.548	148
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	2.587	147
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	2.507	149
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	2.489	148
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	2.457	149
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	2.525	149
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	2.566	147
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	2.584	146
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.799	134

Naturpunkt: Mandbjerg Skov Kategori: **1**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	6.398	149

S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	6.439	148
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	6.488	147
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	6.439	148
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	6.478	148
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	6.398	149
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	6.380	148
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	6.348	148
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	6.416	149
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	6.457	148
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	6.474	148
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	5.653	144

Naturpunkt: Mose øst for Agerskov

Kategori: 2

Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	4.419	226
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	4.405	225
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	4.348	225
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	4.402	225
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	4.361	225
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	4.405	225
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	4.405	226
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	4.400	226
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	4.474	226
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	4.359	225
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	4.363	225
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	3.880	236

Naturpunkt: Mose ved Højsetvej

Kategori: 3

Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,1 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	1.013	243
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	995	242
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	923	239
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	993	242
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	940	240
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	995	242
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	1.013	245
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	1.010	245

O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	1.074	243
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	944	241
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	945	241
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.036	294

Naturpunkt: Mose syd for Højsetvej Kategori: **3**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,1 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	1.165	254
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	1.145	253
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	1.064	252
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	1.144	253
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	1.084	252
S: Kostald	0,0	0,0	L	3	1.145	253
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	1.173	256
S: Velfærd - afsnit m senge	0,0	0,0	L	3	1.170	256
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	1.225	253
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	1.092	253
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	1.090	253
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.291	296

Naturpunkt: Vandhul 2 (ej kategori 1-3) Kategori: **3**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **En ejendom**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Totaldeposition: **0,2 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Kvier - fuldspalter	0,0	0,0	L	3	250	7
S: Gold+kælvning	0,0	0,0	L	3	257	21
S: Fedekalvestald	0,0	0,0	L	3	289	38
S: Kalve-vogne	0,0	0,0	L	3	278	22
S: Tyre + kvier	0,0	0,0	L	3	259	38
S: Kostald	-0,1	0,1	L	3	250	7
S: Velfærd - afsnit med dybstrøelse	0,0	0,0	L	3	287	10
S: Velfærd - afsnit m senge	+0,1	0,1	L	3	287	7
O: Gyllebeholder 1500 m3	0,0	0,0	L	3	220	7
O: Gyllebeholder 1570 m3	0,0	0,0	L	3	300	31
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	303	33
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.143	2

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.4.2 BAT/Ammoniaktab

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Produktionsstørrelsen for nye stalde beregnes med udgangspunkt i den omregningsfaktor mellem antal dyr og DE, som var gældende i 2011, da det er denne, der ligger til grund for proportionalitetsvurderingen af teknologier og dermed for fastlæggelsen af BAT-niveauet.

Samlet ammoniaktab for hele anlægget opnåelig ved anvendelse af BAT

	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
Ammoniaktab for hele anlægget (total for alle produktioner)	1.931,86		

Det samlede ammoniaktab pr. år opnåelig for anlægget ved anvendelse af BAT efter Miljøstyrelsen BAT-standardvilkår. Der mulighed for at indtaste et alternativt forslag til grænseværdien for ammoniaktab for hele anlægget, og skrive en begrundelse herfor.

Beregninger af grænseværdier for ammoniaktab opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde

BAT-Husdyrtype	Antal DE (2011 Normtal)	Produktionsgrænse og grænseværdi for ammoniaktab (EGV)
Malkekøer	156,15	Antal DE er lig med eller under 250. EGV er fastlagt til 7,31 kg NH ₃ -N pr. årsko.

For hver husdyrtype er der fastlagt en grænseværdi for ammoniaktab (EGV) per husdyrtypeenhed i hhv. ny eller eksisterende stald. Grænseværdien for hver husdyrtype i nye stalde fastlægges på baggrund af antal DE (2011 normtal) og den vejledende grænseværdi for ammoniaktab opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Grænseværdier for ammoniaktab (EGV) opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldafsnitnavn	Navn på dyretype og staldsystem	Staldsystem-kode	EGV ved Ny stald (kg NH ₃ -N)	EGV ved Eksisterende stald (kg NH ₃ -N)	Husdyrtype-enhedenhed
Kvier - fuldspalter	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Spaltegulvbokse	KvKs15	3,99		per årsopdræt
Gold+kælvning	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	KvMa09	10,04	10,04	per årsko
Fedekalvestald	Ungtyr, tung race (6 mdr. - slagtning 440 kg), Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	KvUt04			
Fedekalvestald	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	KvTk02			
Fedekalvestald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	KvKs10	3,15	3,15	per årsopdræt
Kalve-vogne	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	KvSm01			
Kalve-vogne	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	KvTk01			

Staldafsnitsnavn	Navn på dyretype og staldsystem	Staldsystem-kode	EGV ved Ny stald (kg NH ₃ -N)	EGV ved Eksisterende stald (kg NH ₃ -N)	Husdyrtype-enhed
Tyre + kvier	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	KvSm02			
Tyre + kvier	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	KvTk02			
Kostald	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	KvMa08	7,31	9,8	per årsko
Kostald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	KvKs08	3,99	5,36	per årsopdræt
Velfærd - afsnit med dybstrøelse	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	KvMa10	8,948	8,948	per årsko
Velfærd - afsnit m senge	Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	KvMa05	7,31	7,31	per årsko

Tabellen viser de vejledende grænseværdier for ammoniaktab (EGV) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for både nye og eksisterende stalde for alle produktioner på anlægget. Hvis der ikke står en værdi i en af EGV-kolonnerne, betyder det, at der ikke findes en grænseværdi for ammoniaktab for den pågældende produktion. I disse tilfælde anvendes normtallet for ammoniaktab for valgt staldsystem i beregningen af ammoniaktabet (EGV) for den pågældende produktion.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Herunder vises udregningerne af grænseværdien for ammoniaktab (EGV) pr. år pr. husdyrtypeenhed, anvendte korrektioner samt den vejledende sum, opnåelig ved anvendelse af BAT, for hver af de dyretyper på anlægget hvor der er krav om anvendelse af BAT.

Kvier - fuldspalter (Eksisterende stald)								
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvKs15	PR-540865	Opdræt tung	0			0,00		
Vejledende sum:		Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normtal for ammoniakfordampning.						

Gold + kælvning (Eksisterende stald)								
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvMa09	PR-540866	Malkekøer dybstrøelse	20	10,04	1,00	200,80		

Fedekalvestald (Eksisterende stald)								
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvUt04	PR-540867	Øvrige	0			0,00		
Vejledende sum:		Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normtal for ammoniakfordampning.						
KvTk02	PR-540868	Øvrige	0			0,00		
Vejledende sum:		Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normtal for ammoniakfordampning.						
KvKs10	PR-540891	Opdræt tung dybstrøelse	43	3,15	0,75	101,19		

Fedekalvestald

(Eksisterende stald)

Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:								
Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$								
= $\frac{(((12 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 0,747$								

Kalve-vogne

(Eksisterende stald)

Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvSm01	PR-540869	Øvrige	14			23,20		
Vejledende sum:		Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.						
KvTk01	PR-540870	Øvrige	83			5,42		
Vejledende sum:		Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.						

Tyre + kvier

(Eksisterende stald)

Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvSm02	PR-540871	Øvrige	29			58,18		
Vejledende sum:		Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.						
KvTk02	PR-540872	Øvrige	0			0,00		
Vejledende sum:		Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.						

Kostald

(Eksisterende stald)

Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvMa08	PR-540873	Malkekøer	0			0,00		
KvKs08	PR-540876	Opdræt tung	79	5,36	1,03	437,25		
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:								
Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$								
= $\frac{(((23 + 12) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 1,03$								

Velfærd - afsnit med dybstrøelse

(Ny/Renoveret stald)

Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvMa10	PR-540898	Malkekøer dybstrøelse	28	8,948	1,00	250,54		

Velfærd - afsnit m senge

(Ny/Renoveret stald)

Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
KvMa05	PR-540899	Malkekøer	117	7,31	1,00	855,27		

Forklaring af forkortelser brugt i beregningerne

alder ind: Indgangsalder, enten indtastet eller fra kvælstof-normtal. Findes i kvælstof-normtalssæt[AlderInd].

alder ud: Udgangsalder, enten indtastet eller fra kvælstof-normtal. Findes i kvælstof-normtalssæt[AlderUd].

Antal DE: Det udregnede antal DE på baggrund af 2011 normtal for den givne BAT-Husdyrtype.

KOK1: Konstant til brug i alderskorrektion af kvæg. Findes i BAT-normtalssæt[KvaegOpdraetK1].

KOK2: Konstant til brug i alderskorrektion af kvæg. Findes i BAT-normtalssæt[KvaegOpdraetK2].

KOK3: Konstant til brug i alderskorrektion af kvæg. Findes i BAT-normtalssæt[KvaegOpdraetK3].

BAT på fosfor

Herunder gøres der rede for BAT kravet til fosfor.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

		Refresh
Id	Vilkår	
Ingen vilkår		

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **300,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	# 12,08	Nej	JB1	Nej	K12	K12	12,08	0,00	0,00	0,00	0,00	12,08	0,00	0,00	0,00
4-0	# 9,04	Nej	JB1	Nej	K12	K12	9,04	0,00	0,00	0,00	0,00	9,04	0,00	0,00	0,00
5-0	# 2,73	Nej	JB3	Nej	K12	K12	2,73	0,00	0,00	0,00	0,00	2,73	0,00	0,00	0,00
7-0	# 8,19	Nej	JB3	Nej	K12	K12	8,19	0,00	0,00	0,00	0,00	8,19	0,00	0,00	0,00
11-0	# 6,46	Nej	JB1	Nej	K12	K12	6,46	0,00	0,00	0,00	0,00	6,46	0,00	0,00	0,00
11-3	# 7,08	Nej	JB1	Nej	K12	K12	7,08	0,00	0,00	0,00	0,00	7,08	0,00	0,00	0,00
12-0	# 9,74	Nej	JB1	Nej	K12	K12	9,74	0,00	0,00	0,00	0,00	9,74	0,00	0,00	0,00
15-0	# 2,57	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,57	0,00	0,00	0,00	0,00	2,57	0,00	0,00	0,00
16-0	# 8,47	Nej	JB4	Nej	K12	K12	8,47	0,00	0,00	0,00	0,00	8,47	0,00	0,00	0,00
18-0	# 7,53	Nej	JB4	Nej	K12	K12	7,53	0,00	0,00	0,00	0,00	7,53	0,00	0,00	0,00
20-0	# 5,25	Nej	JB4	Nej	K12	K12	5,25	0,00	0,00	0,00	0,00	5,25	0,00	0,00	0,00
26-0	# 4,83	Nej	JB3	Nej	K12	K12	4,83	0,00	0,00	0,00	0,00	4,83	0,00	0,00	0,00
27-0	# 1,86	Nej	JB3	Nej	K12	K12	1,86	0,00	0,00	0,00	0,00	1,86	0,00	0,00	0,00
28-0	# 3,84	Nej	JB3	Nej	K12	K12	3,84	0,00	0,00	0,00	0,00	3,84	0,00	0,00	0,00
30-0	# 1,51	Nej	JB3	Nej	K12	K12	1,51	0,00	0,00	0,00	0,00	1,51	0,00	0,00	0,00
10-0a	# 3,85	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,85	0,00	0,00	0,00	0,00	3,85	0,00	0,00	0,00
10-0b	# 0,52	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,52	0,00	0,00	0,00
Total	95,56						95,56	0,00	0,00	0,00	0,00	95,56	0,00	0,00	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk.
Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Aftalearealerer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Obj-208	10,30	Nej	Nej
Obj-209	7,30	Nej	Nej
Obj-210	3,52	Nej	Nej
Obj-211	3,31	Nej	Nej
Obj-212	0,71	Nej	Nej
Obj-217	3,40	Nej	Nej
Obj-218	4,21	Nej	Nej
Obj-219	8,61	Nej	Nej
Obj-220	7,75	Nej	Nej
Obj-221	11,28	Nej	Nej
Obj-222	2,95	Nej	Nej
Obj-225	15,28	Nej	Nej
Obj-226	16,97	Nej	Nej
Obj-229	10,30	Nej	Nej
Obj-230	6,85	Nej	Nej
Obj-232	3,76	Nej	Nej
Obj-233	8,43	Nej	Nej
Obj-234	7,20	Nej	Nej
Obj-236	12,23	Nej	Nej
Obj-237	5,03	Nej	Nej
Obj-238	6,48	Nej	Nej
Obj-239	0,36	Nej	Nej
Obj-240	1,96	Nej	Nej
Obj-241	1,08	Nej	Nej
Obj-242	12,76	Nej	Nej
Obj-244	12,34	Nej	Nej
Total	184,38		

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.2 Gødningsregnskab

Nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	15009,04	2306,31	70,00	155,22	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	3562,62	516,02	45,00	35,20	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	3562,62	516,02	35,20	0
Kvæggylle	15009,04	2306,31	155,22	0
Total	18571,66	2822,33	190,42	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Ansøgt drift**Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	21429,59	3199,49	70,00	225,26	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	8587,03	1255,89	45,00	81,52	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Ingen data					
------------	--	--	--	--	--

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Karl Martin Shelde Terpsminde	Kvæggylle	8277,00	1236,00	70,00	87,04	0,00
CVR:						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	8587,03	1255,89	81,52	0
Kvæggylle	13152,59	1963,49	138,22	0
Total	21739,62	3219,38	219,74	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Udbringningsteknologi**Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.3 Nitrat (overfladevand)

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	2,30	64,6
DE_{reel}	2,30	64,6

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	76,5
Merudvaskning fra husdyrbrug	-11,9

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		76,5
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	2,30	64,6
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		64,6

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.4 Nitrat (grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Der er ikke nitratfølsomme områder.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.5 Fosfor

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	95,56 ha	5,0 kg P/ha/år	9,1 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	5,0 kg P/ha/år	9,0 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	5,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	5,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-0,7** kg P.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **9,1** kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **33,7** kg P/ha/år.

P-raførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **24,6** kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **9,1** kg P/ha/år.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.6 Ammoniak fra udbringning

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.7 Gener fra udbringning

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

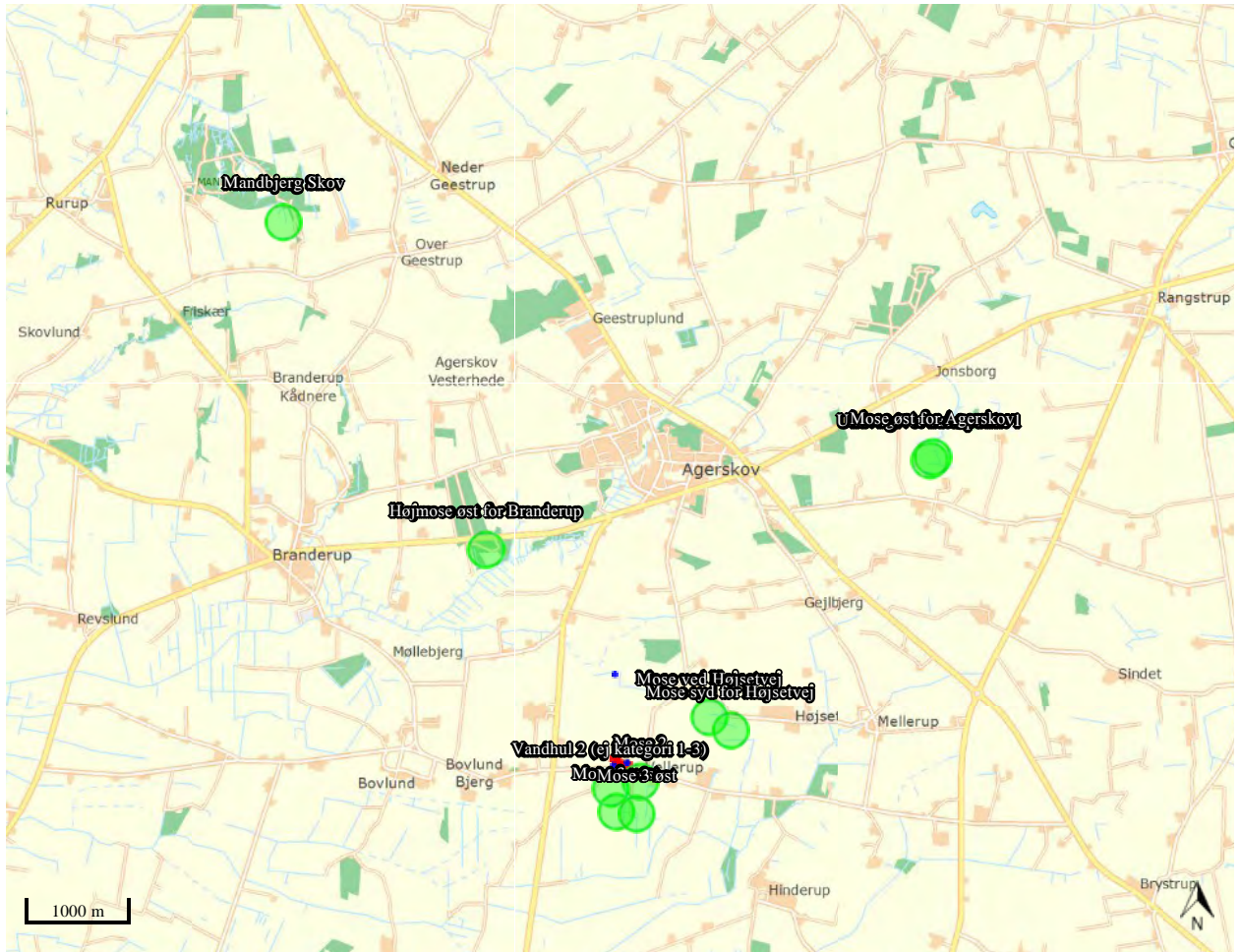
Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

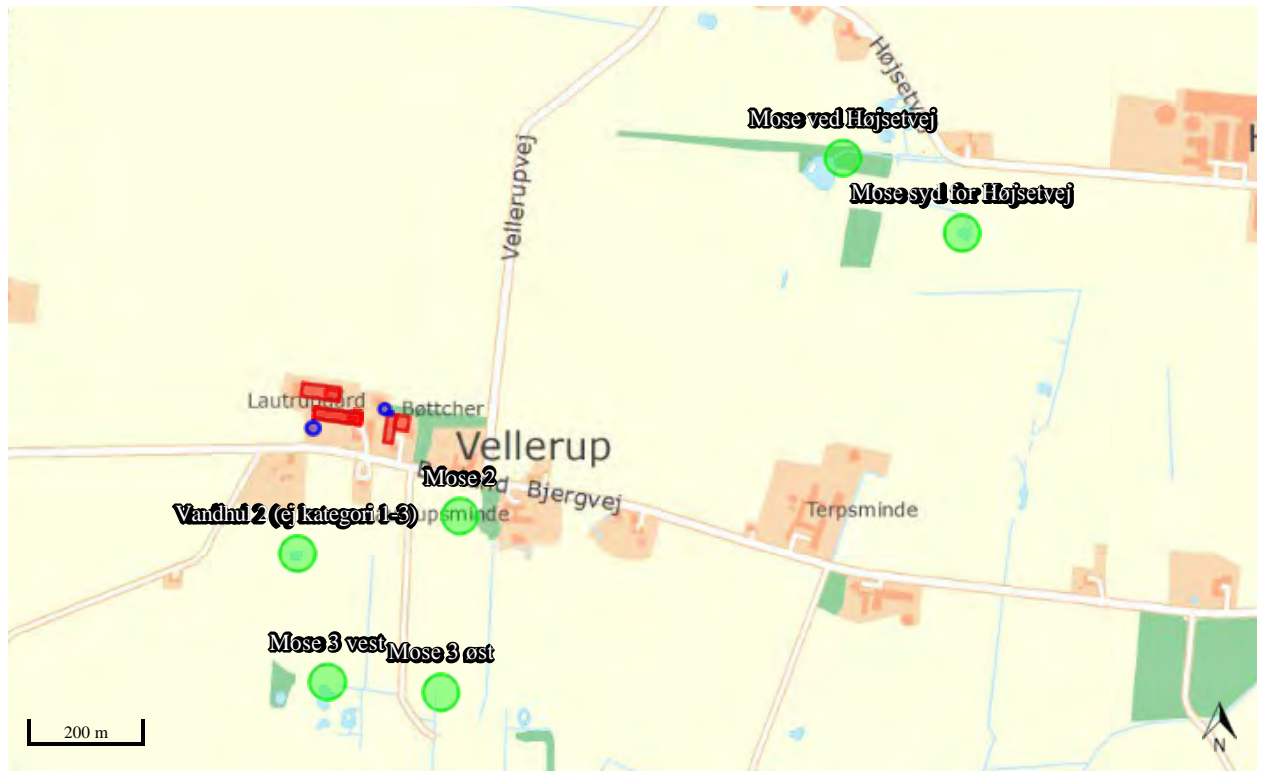
Stalde og opbevaringslagre

Ammoniak kort 1

Ammoniak kort 2

MILJØANSØGNING

Prosatekst til ansøgning

for ejendommene
Bovlund Bjergvej 29 og 31
6535 Branderup J

Udarbejdet af miljørådgiver Birgitte Madsen

KVÆG Prosatekst

Indholdsfortegnelse

1.1 Ejer- og driftsforhold	3
1.2 Godkendelsespligt	3
1.3 Godkendelsens omfang	3
1.3.1 Projektets omfang.....	3
1.3.2 Tidligere godkendelser	3
1.3.3 Biaktiviteter	3
1.3.4 Husdyrbrugets ophør	3
1.4 Offentlighed og høring	3
1.4.1 Offentlighed og høring	3
1.4.2 Ikke-Teknisk resumé	3
2.1 Dyrehold og management.....	4
2.2 Lokalisering	5
2.2.1 Faste afstandskrav	5
2.2.2 Landskabet og planforhold.....	6
2.3 Energi- og vandforbrug	6
2.3.1 Energiforbrug	6
2.3.2 Vandforbrug	6
2.4 Gener	6
2.4.1 Lugt	6
2.4.2 Støj	6
2.4.3 Lys	7
2.4.4 Fluer og skadedyr	7
2.4.5 Støv.....	7
2.4.6 Transporter	7
2.5 Forurening	7
2.5.1 Restvand	7
2.5.2 Husdyrgødning og foder.....	8
2.5.3 Affald og kemikalier	9
3.1 Markoplysninger	10
3.2 Gødningsregnskab.....	10
3.3 Nitrat (overfladevand).....	10
3.4 Nitrat (grundvand)	10
3.5 Fosfor	10
3.6 Ammoniak fra udbringning.....	10
3.7 Gener fra udbringning.....	10

1.1 Ejer- og driftsforhold

Formalia fremgår af ansøgningskemaet.

1.2 Godkendelsespligt

Projektet er godkendelsespligtigt fordi dyreholdet ændres og udvides.

1.3 Godkendelsens omfang

1.3.1 Projektets omfang

Der ansøges om at udvide/ændre dyreholdet på Bovlund Bjergvej 29 og 31 fra 125 køer, 104 kvier 6-26 mdr., 32 kalve 0-6 mdr., 63 tyre 40-220 kg, 96 tyre 220-380 kg og 33 indkøbte tyre 80-220 kg til 165 køer, 165 kvier 0-23 mdr. samt 83 tyre 40-60 kg. I forbindelse med ændringen i dyreholdet bygges der ikke nyt.

Starttidspunkt for byggeri: -

Sluttidspunkt for byggeri: -

Starttidspunkt for drift: så snart tilladelse foreligger

1.3.2 Tidligere godkendelser

Ejendommen er tidligere godkendt i 2009 (§ 11).

1.3.3 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

1.4 Offentlighed og høring

1.4.1 Offentlighed og høring

(Udfyldes af kommunen)

1.4.2 Ikke-Teknisk resumé

Dyrehold ændres **fra** 125 køer, 104 kvier 6-26 mdr., 32 kalve 0-6 mdr., 63 tyre 40-220 kg, 96 tyre 220-380 kg og 33 indkøbte tyre 80-220 kg **til** 165 køer, 165 kvier 0-23 mdr. samt 83 tyre 40-60 kg.

Det indtastede dyrehold i nudrift stemmer overens med nudrift i godkendelsen fra 2009.

Der vil ske en gradvis overgang fra den nuværende produktion af slagtekalve til udvidelsen af ko-antallet.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning. Siden godkendelsen i 2009 er der opført en ny velfærdsstald. Denne er anmeldt til og godkendt af kommunen og indgår derfor som eksisterende bygninger i denne ansøgning, selv om bygningerne ikke fremgår af den eksisterende miljøgodkendelse.

Håndtering af flydende og fast husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning opbevares i gyllekanaler fortanke og gyllebeholdere. Der er to gyllebeholdere på ejendommen på hhv. 1500 og 1570 m³. På ejendommens gyllebeholdere er der intet pumpeudstyr. Beholderne tømmes med selvlæssende gyllevogn eller overpumpning med mobilpumpe.

Fast husdyrgødning opbevares på mødding eller i markstak efter gældende regler.

Maskinstation står for udbringning flydende og fast husdyrgødning.

Arealer (ejet, forpagtet, aftaler, afgræsning, dyretryk, tilført og afsat husdyrgødning):

Der er 96 ha ejet og forpagtet jord til udbringning.

Der er en gylleaftale med Karl Martin Schelde, Bovlund Bjergvej 37: modtager ca 87 DE (svarende til 62,2 ha).

Dyretryk ændres fra 1,7 DE/ha til 2,3 DE/ha.

Der er ingen nitrat- eller fosforklasser inden for udspretningsarealerne. Der er heller ikke nitratfølsomt indvindingsområde. Der regnes derfor med 0 % ekstra efterafgrøder.

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt.

Ejendommen ligger i opland med stigende dyretryk, og N-udvaskningen må derfor ikke overstige hvad der ville svare til udvaskningen fra et planteavlbrug uden husdyrgødning. Beregninger i ansøgningsskemaet viser, at dette krav er overholdt ved brug af 0 % ekstra efterafgrøder.

Ammoniak (hvordan overholdes krav):

Det generelle ammoniakkrav overholdes ved teltoverdækning af en gyllebeholder samt direkte udbringning af 80% af møget.

For beskrivelse af BAT henvises til særskilt bilag med BAT-beregning og BAT-redegørelse.

0-alternativet

Den ansøgte ændring af dyrehold sker i eksisterende bygninger og handler derfor om at udnytte de eksisterende rammer bedst muligt, og dermed fremtidssikre bedriften. Såfremt der ikke kan gives tilladelse til den ønskede produktion, ønskes en dialog med kommunen om hvad der skal til, for at der kan meddeles godkendelse.

Mangler ved forudsætningerne

Visse faktorer som fx støj- og støvgener ikke er beregnet eller målt. Der gøres endvidere opmærksom på, at en del af materialet er udarbejdet på baggrund af kortmateriale på Danmarks Arealinformation.

2.1 Dyrehold og management

For tabel med dyreholdets sammensætning (antal, vægt, alder) samt staldsystemer i nudrift og ansøgt drift henvises til bilag med fordeling af dyr og beregning af BAT.

Management og egenkontrol er beskrevet i bilag med BAT redegørelse.

Rengøring og desinficering:

Tankrum og malkestald rengøres dagligt. Det er vurderet, at de desinficeringsmidler, der anvendes på nuværende tidspunkt, på bedst mulige måde kombinerer krav til miljøhensyn og tilstrækkelig rengøring.

Bedste tilgængelige staldteknologi er beskrevet i bilag med BAT redegørelse.

Bedste tilgængelige foderteknologi er beskrevet i bilag med BAT redegørelse.

2.2 Lokalisering

Da der bygges nyt i forbindelse med denne ansøgning redegøres der ikke yderligere for lokalisering i denne ansøgning.

2.2.1 Faste afstandskrav (i henhold til husdyr godkendelseslovens §§ 6 og 8)

Faste afstandskrav:

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	100 m	Fra kostald til nabo modsatte side af vejen	50 m
Naboskel	ca. 30 m	Fra flere stalde til naboskel	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	ca. 0 m	Sammenbygget	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m		25 m
Samlet bebyggelse i landzone	> 1 km	Mod vest	152 m*
Byzone (eksisterende og fremtidig)	ca. 2,5 km	Fra stalde til Agerskov	235 m*
Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	> 235 m		235 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	> 235 m		235 m*
Fælles vandindvindingsanlæg	3,8 km	Til vandværk i Agerskov	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 25 m	Der ligger boringer ved stuehusene på ejendommen	25 m
Vandløb - åbent	ca. 700 m	Fra stalde til vandløb mod sydøst	15 m
Sø	ca. 200 m	Fra gyllebeholder til sø syd for ejendommen	15 m
Offentlig vej	ca. 30 m	Fra staldbygning til offentlig vej	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Kilder: www.husdyrgodkendelse.dk, Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabsen (Geus)

2.2.2 Landskabet og planforhold

Der henvises til kortbilag med situationsplan m.fl. for beskrivelse af bygningernes placering. der godkendes ikke nogen nye bygninger i forbindelse med denne ansøgning. Den nye velfærdstald er godkendt via anmeldeordning.

2.3 Energi- og vandforbrug

2.3.1 Energiforbrug

Type	Før ændring (MGK 2009)	Efter ændring (anslået)
El	170.000 kwh	180.000
Diesellole - traktor	18.000 L	18.000
Gas	0	0

For beskrivelse af energibesparende tiltag henvises til BAT redegørelse.

2.3.2 Vandforbrug

Type	Før ændring (MGK 2009)	Efter ændring (anslået)
Drikkevand	5.000 m3	7.000 m3
Vask af maskiner	10 m3	10 m3
Vask af malkeanlæg og stald	500 m3	500 m3

For beskrivelse af vandbesparende tiltag henvises til BAT redegørelse.

2.4 Gener

2.4.1 Lugt

Målepunkter for lugtberegninger er:

Nærmeste byzone: Agerskov

Nærmeste samlede bebyggelse: ca 1 km mod vest

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt: Bovlund Bjergvej 30A

Resultat af lugtberegninger fremgår af ansøgningskemaet.

2.4.2 Støj

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På enkelte stalde	Efter behov. Støjsvagt.
Kompressor til mælkekøling	Står indendørs	Fra malkning til afhentning af mælk
Vakuumpumpe til malkeanlægget	Lukket rum i stalden	Under malkning
Korntørring		Begrænset periode lige efter høst. Ikke alle år.

Støj foranlediget af markdriften er ikke medtaget i redegørelsen, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

2.4.3 Lys

Der er lys i staldene efter behov, og med reduceret mængde om natten (natsænkning).

Der vil være udendørs belysning omkring driftsbygningerne. Disse lys vil blive styret af bevægelsessensorer.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse - skadedyr:

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.) minimeres. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

2.4.5 Støv

Driften, herunder håndtering af foder og halm, forventes ikke at medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

2.4.6 Transporter

Skønnet antal af transporter:

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder mv.	Ca. 24	Ca. 24
Grovfoder	Ca. 200	Ca. 231
Fyringsolie/brændstof	Ca. 8	Ca. 8
Mælk	Ca. 182	Ca. 182
Indlevering af dyr	Ca. 0	Ca. 0
Udlevering af dyr til levebrug	Ca. 0	Ca. 0
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 6	Ca. 6
Afhentning af døde dyr	Ca. 12	Ca. 12
Diverse sækkevarer (minerale, kalveblanding, rengøringsmidler mv.)	Ca. 12	Ca. 12
Gyllekørsel	Ca. 222	Ca. 161
Fast møg	Ca. 57	Ca. 60
Maksimalt i alt	Ca. 723	Ca. 696

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud dels i april/maj måned og i august måned.

2.5 Forurening

2.5.1 Restvand

Anslåede mængder af restvand:

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand (stald)	ca. 500 m ³	ca. 500 m ³	Gyllebeholder	Ingen

og malkeanlæg), drikkevandsspild mv.				
Rengøringsvand (maskiner)	Ca. 10 m ³	Ca. 10 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra toilet/bad i driftsbygninger	0 m ³	0 m ³	-	-
Regnvand tilledt gyllebeholder fra befæstede arealer	Ca. 1033m ³	140 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand udsprinkles fra befæstede arealer	ca. 0 m ³	ca. 1630 m ³	Gyllebeholder	Ingen

Befæstet areal (m²) omkring bygninger:

Befæstede arealer	Før udvidelse	Efter udvidelse
Ensilageplads	200 + 1276	200 + 2328
Møddingsplads	Inkl i ensilageplads	Inkl i ensilageplads
Kalvehytter	Inkl i ensilageplads	Inkl i ensilageplads
Vaskeplads	Inkl i ensilageplads	Inkl i ensilageplads

Der forekommer spildevand fra tagvand og vand fra befæstede arealer. Vand fra en del af ensilageplads udsprinkles.

Tagvand ledes dels til jord og dels til via regnvandsdræn til åben grøft på sydsiden af vejen og videre til vandløb.

Det vurderes, at der ikke afledes spildevandstyper, der kræver særskilt spildevandstilladelse.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

Tabeller med oplysninger om opbevaringslagre til husdyrgødning findes i ansøgningskemaet samt i bilaget med kapacitetsberegning.

Beskrivelse af risici:

Risiko for uheld kan ikke fjernes helt, men den kan reduceres. Se nedenstående afsnit.

Beskrivelse af mulige uheld:

Uheld ved pumpning af gylle.

Brud på gyllebeholder.

Overløb ved påfyldning af dieseltank.

Overløb ved påfyldning af traktor fra dieseltank.

Uheld ved håndtering af pesticider.

Beskrivelse af risikominimering:

Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn. Ved pumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderen før overpumpning. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn.

Skulle uheldet være ude, og gyllebeholderen bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, og gyllen løber ud, er der udarbejdet en beredskabsplan, som der vil blive fulgt, for at mindske eller hindre skader på den omgivende natur. Gyllebeholderen er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Der er etableret overfyldsalarm på dieseltank og påfyldning sker under opsyn.

Påfyldningspistol er forsynet med automatisk lukkemekanisme.

Påfyldning af marksprøjte sker under opsyn.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld:

I tilfælde af uheld ved gyllepumpning, afhængig af mængde, etableres jordvold som sikrer mod afstrømning samt slamsluger rekvireres.
Evt. spild af diesel opsamles med kattegrus.

Beskrivelse af opbevaring af ensilage og foder:
Ensilage opbevares i plansiloer.

Håndtering af ensilage vil ske således, at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller -siloer vil blive fjernet løbende og opbevaret overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Øvrigt foder opbevares i foderoplæg ved plansilo samt i tidligere fedestald.

2.5.3 Affald og kemikalier

Beskrivelse af døde dyr:

- Døde dyr placeres ved gyllebeholder og overdækkes
- Placering er ca. 10 meter fra vejen og bag hegn
- Afhentning sker efter behov og med dags varsel af DAKA.

Beskrivelse af fast affald:

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, foderminerale, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Affald afhentes af Bent Matzen.

Beskrivelse af olieaffald og kemikalier generelt:

Skønnede mængder af olie- og kemikalieaffald (vurderes at være stort set uændret efter udvidelsen). Olieaffald afhentes af Dansk Olie Genbrug.

Beskrivelse af pesticider:

Pesticider opbevares aflåst. Der er ingen kontakt mellem vandslange og kemikalier i forbindelse med påfyldningen. Vask af sprøjte foregår i marken. Der er en rentvandstank på sprøjten. Påfyldning af sprøjte sker manuelt og overvåget.

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler sker ikke ved direkte opslugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der er ikke risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Der vil være meget lidt pesticidaffald, da der kun indkøbes det, der skal bruges.

Beskrivelse af oliekemikalier:

Opbevaring af diesel / fyringsolie sker i typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Oplæg af olie:

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Fyringsolietank i stald	2400 L			
Diesellolietank i maskinhuset	2400 L			

Begge olietanke står i maskinhus på fast bund.

Tankning af diesel sker på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Beskrivelse af egenkontrol:

Egenkontrol er beskrevet i bilag med BAT redegørelse

3.1 Markoplysninger

For alle arealberegninger henvises til ansøgningsskemaet.

Der er 96 ha ejet og forpagtet jord til udbringning.

Der er en gylleaftale med Karl Martin Schelde, Bovlund Bjergvej 37: modtager ca 87 DE (svarende til 62,2 ha).

Dyretryk ændres fra 1,7 DE/ha til 2,3 DE/ha.

Der er ingen nitrat- eller fosforklasser inden for udspretningsarealerne. Der er heller ikke nitratfølsomt indvindingsområde. Der regnes derfor med 0 % ekstra efterafgrøder.

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt.

Ejendommen ligger i opland med stigende dyretryk, og N-udvaskningen må derfor ikke overstige hvad der ville svare til udvaskningen fra et planteavlbrug uden husdyrgødning. Beregninger i ansøgningsskemaet viser, at dette krav er overholdt ved brug af 0 % ekstra efterafgrøder.

3.2 Gødningsregnskab

Se ansøgningsskema

3.3 Nitrat (overfladevand)

Se ansøgningsskema

3.4 Nitrat (grundvand)

Se ansøgningsskema

3.5 Fosfor

Se ansøgningsskema

3.6 Ammoniak fra udbringning

Igen bemærkninger

3.7 Gener fra udbringning

For BAT vedrørende udbringning henvises til BAT redegørelse